

ORDIN nr. M.63 din 10 iunie 2013 (actualizat*)
pentru aprobarea Regulamentului onorurilor și ceremoniilor militare

EMITENT: MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 396 din 1 iulie 2013

Data intrării în vigoare : 1 iulie 2013

Forma actualizată valabilă la data de: 9 ianuarie 2017

*) Notă CTCE:

Forma consolidată a Ordinului nr. M.63/2013, publicat în Monitorul Oficial nr. 396 din 1 iulie 2013, la data de 9 ianuarie 2017 este realizată prin includerea modificărilor și completărilor aduse de ORDINUL nr. M.133 din 10 noiembrie 2016.

*) Notă CTCE:

Conform art. II din ORDINUL nr. M.133 din 10 noiembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 925 din 17 noiembrie 2016, în tot cuprinsul prezentului regulament, denumirea "Regimentul 30 Gardă «Mihai Viteazul»" se înlocuiește cu denumirea de "Brigada 30 Gardă «Mihai Viteazul»".

Pentru aplicarea prevederilor art. 32 lit. a)-d) din Legea nr. 379/2003 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război, cu modificările ulterioare, ale art. 3 lit. d) și art. 10 lit. d) din Legea nr. 75/1994 privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României de către autoritățile și instituțiile publice, ale art. 17 alin. 3 din Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 1.802/2004 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și desfășurarea ceremonialurilor funerare pentru personalul aflat în misiune în străinătate, decedat în teatrele de operații, în acțiuni de luptă sau în atentate teroriste,

având în vedere prevederile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 96/1998 privind proclamarea Zilei drapelului național și ale art. 1 alin. (2) din Legea nr. 99/1998 pentru proclamarea Zilei imnului național al României,

în temeiul prevederilor art. 33 alin. (1) din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, cu modificările ulterioare,

ministrul apărării naționale emite prezentul ordin.

ART. 1

Se aprobă Regulamentul onorurilor și ceremoniilor militare, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome "Monitorul Oficial", București, șos. Panduri nr. 1.

ART. 2

La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.30/2009 pentru aprobarea Regulamentului onorurilor și ceremoniilor militare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 și 208 bis din 1 aprilie 2009, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 3

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul apărării naționale,
Mircea Dușa

București, 10 iunie 2013.

Nr. M.63.

ANEXĂ

Regulamentul onorurilor și ceremoniilor militare

CAP. I

Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1

Scopul Regulamentului onorurilor și ceremoniilor militare

ART. 1

Regulamentul onorurilor și ceremoniilor militare este actul normativ specific care definește, descrie și reglementează organizarea și desfășurarea acestora.

ART. 2

(1) Prezentul regulament prevede activități specifice pentru acordarea onorurilor militare și desfășurarea ceremoniilor militare de către Ministerul Apărării Naționale la nivel central și local.

(2) Sensul unor termeni utilizați în prezentul regulament este precizat în anexa nr. 1.

SECȚIUNEA a 2-a

Onorul militar

ART. 3

Onorul militar este forma solemnă de salut prin care o formație, subunitate, unitate sau mare unitate militară își exprimă respectul față de:

- a) o altă formație, subunitate, unitate, mare unitate militară română sau străină;
- b) imnul național al României sau al altor state;
- c) drapelul României;
- d) drapelul de luptă;
- e) personalitățile militare și civile române sau străine;
- f) evenimentele aniversare;
- g) monumentele sau însemnele comemorative militare declarate și recunoscute oficial de statul român;
- h) persoanele decedate, cărora li se organizează funeralii cu onoruri militare, conform prevederilor art. 79.

ART. 4

(1) Onorul militar, în sensul prezentului regulament, se prezintă în cadrul unei ceremonii sau separat, de regulă cu un detașament de onoare, conform precizărilor din anexele nr. 2 și 3.

(2) Pentru prezentarea onorului militar în cadrul unei ceremonii militare în afara cazărmii se asigură gardă la monumentul, opera sau însemnul comemorativ militar ori de importanță istorică națională, șir sau șiruri de onoare, gardă la reședința oficială și ofițer însoțitor de onoare.

ART. 5

În situații deosebite - război, criză, calamități naturale, participarea la misiuni în teatrele de operații sau la exerciții în alte garnizoane decât cele de dislocare la pace - care nu sunt prevăzute în prezentul regulament, pentru fiecare caz în parte, nu se constituie detașamente de onoare distincte pentru acordarea onorului militar; acordarea onorului se desfășoară în funcție de particularitățile ceremoniei respective și de personalul la dispoziție.

SECȚIUNEA a 3-a

Ceremonia militară

ART. 6

(1) Ceremonia militară constituie ansamblul activităților desfășurate în cadrul unor solemnități sau festivități organizate și conduse de Ministerul Apărării Naționale sau cu sprijinul acestuia, la nivel central, la nivel de zonă de responsabilitate, de garnizoană, de mare unitate sau unitate militară și de instituție militară de învățământ, în spiritul tradițiilor naționale și conform regulilor protocolare.

(2) În timpul ceremoniilor militare se desfășoară, de regulă, următoarele activități:

- a) arborarea drapelului României și a drapelului altui stat ori al unei organizații internaționale recunoscute oficial;
- b) prezentarea onorului și raportului;
- c) intonarea imnului național al României și, după caz, și a imnului național al altui stat ori organizație internațională;
- d) salutul drapelului de luptă și al gărzii de onoare;
- e) oficierea serviciului religios;
- f) dezvelirea de monumente sau însemne comemorative militare;
- g) evocări, alocuțiuni sau mesaje prezentate de personalitățile civile și militare participante;
- h) depunerea de coroane, jerbe și buchete de flori;
- i) defilarea gărzii de onoare și a trupelor;
- j) onorul muzicii militare;
- k) retragerea cu torțe;
- l) executarea salvelor de artilerie sau infanterie și a focurilor de artificii;
- m) exerciții demonstrative de mânăuire a armamentului din dotare;
- n) acordarea de interviuri și declarații de presă reprezentanților mass-media acreditați.

ART. 7

(1) Ceremoniile militare se organizează și se desfășoară în următoarele situații:

- a) la plecarea/sosirea din/în țară sau dintr-o/într-o localitate, alta decât reședința permanentă, a Președintelui României, cu prilejul vizitelor oficiale;
- b) cu ocazia participării Președintelui României la ședințe festive sau de lucru ale Parlamentului sau ale Guvernului;
- c) la sosirea/plecarea personalităților străine prevăzute la art. 10 în/din țară sau vizite de lucru la instituția prezidențială, la Parlament, la Guvern, la Ministerul Apărării Naționale;
- d) cu ocazia zilelor naționale stabilite prin lege: Ziua Națională a României, Ziua Independenței de Stat a României, Ziua Eroilor, Ziua drapelului național, Ziua imnului național al României;
- e) cu ocazia zilelor sărbătorite prin lege: Ziua NATO în România, Ziua Europei, Ziua Rezervistului Militar;
- f) de Ziua Unirii;
- g) la învestirea în funcție a Președintelui României;
- h) la învestirea în funcție a ministrului apărării naționale;
- i) la învestirea în funcție a șefului Statului Major General;
- j) la învestirea în funcție a șefilor categoriilor de forțe ale armatei;
- k) la acordarea gradelor de general de brigadă/general de flotilă aeriană/contraamiral de flotilă, la înaintarea în gradul următor a generalilor și amiralilor;
- l) la plecarea/sosirea contingentelor/detașamentelor/unităților militare române în/din misiuni internaționale sub mandat NATO/UE sau ONU;
- m) cu ocazia Zilei Armatei României;
- n) cu ocazia zilelor Statului Major General, ale categoriilor de forțe ale armatei, ale genurilor de armă, specialităților militare, marilor unități și unităților militare;
- o) la dezvelirea unui monument sau însemn comemorativ militar ori de importanță istorică națională;
- p) la funeraliile cu onoruri militare;
- q) cu ocazia vizitelor oficialităților militare și/sau civile, române și/sau străine în garnizoane, unități militare și la activități de pregătire militară desfășurate de trupe;
- r) la înmânarea drapelului de luptă;
- s) la decorarea drapelului de luptă;
- ș) la prezentarea drapelului de luptă;
- t) cu ocazia depunerii Jurământului militar;
- ț) la acordarea gradului și înaintarea în grad a militarilor;
- u) la absolvirea instituțiilor militare de învățământ;
- v) la predarea-primirea comenzii mării unități sau a unității;
- w) la trecerea în rezervă sau în retragere a cadrelor militare;

x) la arborarea drapelului României în unitățile militare;
y) la înființarea sau desființarea unităților militare;
z) pentru comemorarea personalului militar căzut la datorie în misiuni în străinătate, în teatrele de operații, în acțiuni de luptă sau atentate teroriste, precum și în misiuni desfășurate pe teritoriul național.

(2) Ministerul Apărării Naționale participă la festivitățile organizate de Guvernul României, autoritățile publice sau alte instituții ale statului, cu ocazia sărbătoririi următoarelor zile:

- a) Ziua Națională a României;
- b) Ziua Eroilor;
- c) Ziua drapelului național;
- d) Ziua imnului național al României;
- e) Ziua Independenței de Stat a României;
- f) Ziua Europei;
- g) Ziua Unirii.

(3) Ministerul Apărării Naționale organizează festivități cu ocazia sărbătoririi următoarelor zile:

- a) Ziua Armatei României;
- b) Ziua veteranilor de război;
- c) Ziua drapelului național;
- d) Ziua imnului național al României;
- e) Ziua NATO;
- f) Ziua Rezervistului Militar.

(4) În cadrul festivităților, ceremoniile militare sunt organizate și desfășurate de Ministerul Apărării Naționale, indiferent de instituția care organizează festivitatea.

ART. 8

Participarea armatei la ceremonii publice, altele decât cele prevăzute la art. 7, la solicitarea autorităților administrației publice locale sau altor instituții de utilitate publică, se aprobă de ministrul apărării naționale.

ART. 9

(1) Ceremoniile militare organizate la nivel central, în garnizoana București sau, la ordin, în alte garnizoane se desfășoară, de regulă, cu subunități din Brigada 30 Gardă «Mihai Viteazul», ca structură special constituită, echipată și instruită în acest scop.

Alin. (1) al art. 9 a fost modificat de art. II din ORDINUL nr. M.133 din 10 noiembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 925 din 17 noiembrie 2016, prin înlocuirea denumirii "Regimentul 30 Gardă «Mihai Viteazul»" cu denumirea de "Brigada 30 Gardă «Mihai Viteazul»".

(2) În celelalte garnizoane onorurile militare se acordă de subunități din unitatea/marea unitate militară stabilite/solicitate de comandantul garnizoanei în acest scop.

(3) Marile unități și unitățile militare organizează, la ordin, ceremonii militare specifice la obiectivele reprezentative din țară, în scopul promovării imaginii Armatei României.

SECȚIUNEA a 4-a

Acordarea onorurilor militare

ART. 10

(1) Onorul militar se acordă în situațiile și în condițiile stabilite pentru fiecare caz în parte de către organizatori, în felurile și potrivit detaliilor prevăzute în anexele nr. 2 și 3, pentru:

- a) Președintele României;
- b) președintele Senatului;
- c) președintele Camerei Deputaților;
- d) prim-ministrul;
- e) ministrul apărării naționale;
- f) șeful Statului Major General;
- g) șefi de state, președinți de parlamente, prim-miniștri sau șefi de guverne, miniștri ai apărării și șefi ai statelor majore generale/similari aflați în vizite oficiale în România;

h) personalități civile și militare cu rang de președinte sau de secretar general al unei organizații internaționale de securitate;

i) ambasadori acreditați în România atunci când ceremoniile militare sunt organizate de aceștia;

j) șefi ai statelor majore ale categoriilor de forțe ale Armatei României, cât și șefi/comandanți ai categoriilor de forțe ale armatelor străine, aflați în vizite oficiale în România;

k) reprezentantul guvernului în teritoriu, în timpul desfășurării ceremoniilor militare cu prilejul sărbătorilor naționale;

l) militarul cu gradul și funcția cea mai mare, participant la ceremonie, conform actelor normative în vigoare.

(2) În situația în care la un eveniment participă mai multe dintre persoanele prevăzute la alin. (1), onorul militar se acordă o singură dată, persoanei cu rangul cel mai înalt.

ART. 11

Cu ocazia vizitelor oficiale ale personalităților civile și militare străine, precum și a unor festivități sau reuniuni internaționale, în locurile de desfășurare se arborează drapelele statelor reprezentate, împreună cu drapelul României, conform prevederilor legale în vigoare.

ART. 12

Onorurile militare cuvenite unor funcții se prezintă numai titularilor sau înlocuitorilor legali.

ART. 13

(1) Instituția care organizează ceremonia, alta decât cea aparținând Ministerului Apărării Naționale, solicită comandantului garnizoanei participarea cu efective și tehnică militară cu cel puțin 30 zile înainte de desfășurarea activității și transmite acestuia următoarele date:

a) perioada sau data desfășurării activității pentru care se solicită organizarea ceremoniei;

b) programul de desfășurare;

c) numele persoanei care coordonează activitatea și datele de contact;

d) lista cu personalitățile invitate;

e) ordinea de precădere pentru depuneri de coroane, jerbe de flori și buchete de flori.

(2) Comandantul garnizoanei care asigură organizarea ceremoniei transmite răspunsul la solicitarea formulată potrivit prevederilor alin. (1); acesta stabilește tipul detașamentului de onoare și activitățile ce se desfășoară în cadrul ceremoniei militare.

(3) Comandantul garnizoanei sau persoana desemnată de acesta organizează și conduce ceremonia militară în detaliu și solicită instituției organizatoare arborarea însemnelor de stat la locul de desfășurare a ceremoniei.

(4) În situația în care instituția organizatoare a evenimentului nu asigură condițiile necesare desfășurării ceremoniei militare și/sau onorurilor militare, comandantul garnizoanei/reprezentantul acestuia ordonă întreruperea acesteia până la remedierea neregulilor sau poate dispune plecarea detașamentului de onoare de la activitate.

ART. 14

(1) În funcție de activitatea ce urmează a se desfășura, comandantul garnizoanei sau persoana desemnată de acesta execută recunoașterile pe teren și întocmește "Planul de desfășurare a activității cu dispunerea elementelor în dispozitiv"; la această activitate participă reprezentantul instituției organizatoare, reprezentanții administrației publice centrale sau locale și reprezentanții Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Telecomunicații Speciale și Serviciului de Protecție și Pază.

(2) În timpul recunoașterilor se stabilesc detaliile concrete privind organizarea întregului dispozitiv:

a) precizarea locului de dispunere a elementelor în teren;

b) valoarea și compunerea detașamentului de onoare;

c) locul de oprire/plecare a autovehiculului oficial;

d) locul de dispunere și de adunare pentru detașamentul de onoare;

e) itinerarele de deplasare și locurile de întâmpinare/oprire pentru prezentarea raportului, trecerea în revistă, salutul detașamentului de onoare și defilarea acestuia;

f) locul de staționare a personalităților române și străine;

g) locul de unde se oficiază serviciul religios;

h) spațiul destinat mass-media;

i) locul/zona de dispunere a publicului;

j) locul de parcare a mijloacelor de transport;

k) locul de dispunere a subunității pentru executarea salvelor de artilerie sau infanterie;

l) modul de realizare a legăturilor radio și fir, după caz;

m) măsurile de protecție și siguranță;

n) modul de cooperare a elementelor participante din cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Protecție și Pază și Serviciului de Telecomunicații Speciale.

(3) Coordonarea activităților desfășurate în comun pentru menținerea ordinii, paza, parcare și fluidizarea circulației, siguranța persoanelor oficiale și a invitațiilor revine, pentru garnizoana București, Serviciului poliție militară al Statului Major General, iar pentru celelalte garnizoane structurilor de poliție militară din garnizoană sau unui reprezentant împuternicit de comandantul garnizoanei, acolo unde nu sunt structuri de poliție militară.

(4) Comandantul garnizoanei urmărește și solicită instituțiilor organizatoare obținerea avizelor și aprobărilor necesare desfășurării activității, potrivit legii.

SECȚIUNEA a 5-a

Desfășurarea onorurilor militare

ART. 15

(1) Conținutul activităților de acordare a onorurilor militare și modul de desfășurare a acestora se stabilesc, pentru fiecare caz în parte, cu participarea și acceptul părților implicate în organizarea protocolului.

(2) În principiu, pentru întâmpinarea, la sosire, a unei personalități oficiale, onorul militar se acordă astfel:

a) la apropierea mijlocului de transport oficial de locul de oprire/coborâre, trompetul intonează succesiv semnalele "Atențiune" și "Prevestirea pentru primirea generalului"; simultan cu al doilea semnal, comandantul gărzii de onoare, aflat cu fața la formație, comandă onorul, apoi se întoarce spre persoana oficială, trompetul încetează și muzica militară intonează "Marșul de întâmpinare"; în acest timp, comandantul gărzii de onoare mănuieste sabia "pentru onor" - mișcarea întâi - dacă este dotat cu sabie, se apropie în pas de defilare de persoana căreia i se dă onorul, se oprește la o distanță de patru-șase pași de aceasta, moment la care muzica militară încetează să cânte; comandantul gărzii salută, mănuieste sabia "pentru onor" - mișcarea a doua - dacă este dotat cu sabie și raportează: "Domnule . . . - funcția sau gradul, dacă persoana oficială este militar/Excelență/Maiestate - garda de onoare, constituită în cinstea sosirii dumneavoastră/Excelenței Voastre/Majestății Voastre, vă prezintă onorul. Sunt comandantul gărzii . . . - gradul și numele";

b) după prezentarea raportului, comandantul gărzii de onoare execută o întoarcere la dreapta/stânga, apoi execută trei-cinci pași înapoi; muzica militară reia "Marșul de întâmpinare" până când persoana oficială, însoțită de comandantul gărzii de onoare, ajunge în fața drapelului de luptă;

c) la ajungerea în fața drapelului de luptă, militarul port-drapel înclină drapelul de luptă, persoana oficială salută drapelul de luptă; după salutul drapelului de luptă, muzica militară intonează imnul național al României sau imnurile naționale, întâi pe cel al țării oaspete; la ordin, în timpul intonării imnurilor naționale, se execută 21 de salve de artilerie;

d) la terminarea intonării imnului național al României/imnurilor naționale ale altor state, muzica militară reia "Marșul de întâmpinare", iar când persoana oficială s-a îndepărtat la 3-4 pași, drapelul de luptă se readuce în poziția verticală; persoana oficială trece în revistă garda de onoare;

e) în momentul când persoana oficială se oprește la mijlocul formației pentru a saluta garda de onoare, muzica militară încetează să cânte; la cuvintele de salut adresate gărzii de onoare, militarii acesteia, la semnalul comandantului gărzii de onoare, răspund "Să trăiți!" sau cu formula stabilită de protocolul diplomatic; după răspunsul la salut, muzica militară reia intonarea "Marșului de întâmpinare";

f) în situația în care nu este constituită gardă de onoare special destinată acordării onorului persoanei oficiale, nu se dă raportul și nu se trece în revistă garda de onoare, iar imnul național al României se intonează după ce persoana oficială salută drapelul de luptă și ocupă locul în dispozitiv;

g) în timpul trecerii în revistă, militarii gărzii de onoare, în afară de cei din garda drapelului de luptă și din muzica militară, urmăresc cu privirea persoana oficială prin întoarcerea capului;

h) la trecerea în revistă a gărzii de onoare, comandantul acesteia însoțește persoana oficială în pas de defilare, în dreapta și la doi pași înapoia acesteia, salutând - prezentând onorul cu sabia - până la apropierea de flancul stâng al gărzii de onoare, când trece înapoia persoanei oficiale la treipatru pași de aceasta, se oprește la cinci-șase pași de flancul stâng al gărzii și salută persoana oficială, care se întoarce spre comandantul gărzii de onoare;

i) la terminarea trecerii în revistă a gărzii de onoare, când persoana oficială îl salută pe comandantul gărzii de onoare, acesta prezintă sabia "pentru onor" sau salută, după caz;

j) dacă prin planul de desfășurare a solemnității s-a stabilit și prezentarea oficialităților participante la activitate, după ce persoana oficială s-a îndepărtat la cinci-șapte pași, comandantul gărzii de onoare se întoarce la stânga-

împrejur, se deplasează în față și la mijlocul formației, iar muzica militară interpretează piano "Marșul de întâmpinare"; după plecarea persoanei oficiale - îndepărtarea acesteia la 15-20 de pași, muzica militară încetează să cânte și comandantul gărzii de onoare comandă trecerea armei la umărul stâng;

k) dacă prin planul de desfășurare a solemnității s-a stabilit defilarea gărzii de onoare, aceasta, la comanda comandantului ei, se încolonează și defilează; după ce garda de onoare s-a îndepărtat la 15-20 de pași de locul unde s-a primit defilarea, muzica militară prezintă onorul;

l) la terminarea trecerii în revistă a gărzii de onoare, când persoana oficială îl salută pe comandantul gărzii de onoare, acesta prezintă sabia "pentru onor" sau salută, după caz, fără a scoate mânușa, dacă persoana întinde mâna pentru salut.

(3) În timpul trecerii în revistă, militarii gărzii de onoare, în afară de cei din garda drapelului de luptă și din muzica militară, urmăresc cu privirea persoana oficială prin întoarcerea capului.

(4) La trecerea în revistă a gărzii de onoare, comandantul acesteia însoțește persoana oficială în pas de defilare, în dreapta și la doi pași înapoia acesteia, salutând - prezentând onorul cu sabia - până la apropierea de flancul stâng al gărzii de onoare, când trece înapoia persoanei oficiale la trei-patru pași de aceasta, se oprește la cinci-șase pași de flancul stâng al gărzii și salută persoana oficială, care se întoarce spre comandantul gărzii de onoare.

(5) La terminarea trecerii în revistă a gărzii de onoare, când persoana oficială îl salută pe comandantul gărzii de onoare, acesta prezintă sabia "pentru onor" sau salută, după caz.

(6) Dacă prin planul de desfășurare a solemnității s-a stabilit și prezentarea oficialităților participante la activitate, după ce persoana oficială s-a îndepărtat la cinci-șapte pași, comandantul gărzii de onoare se întoarce la stânga-împrejur, se deplasează în față și la mijlocul formației, iar muzica militară interpretează piano "Marșul de întâmpinare"; după plecarea persoanei oficiale - îndepărtarea acesteia la 15-20 de pași, muzica militară încetează să cânte și comandantul gărzii de onoare comandă trecerea armei la umărul stâng.

(7) Dacă prin planul de desfășurare a solemnității s-a stabilit defilarea gărzii de onoare, aceasta, la comanda comandantului ei, se încolonează și defilează; după ce garda de onoare s-a îndepărtat la 15-20 de pași de locul unde s-a primit defilarea, muzica militară prezintă onorul.

(8) Schema de principiu cu dispozitivul pentru defilarea gărzii de onoare și a muzicii militare este prezentată în anexa nr. 4.

ART. 16

(1) Locul de dispunere a personalităților române și străine este la flancul stâng al gărzii de onoare, perpendicular pe direcția acesteia sau, în funcție de situație, în fața gărzii de onoare, în ordinea personalităților române și străine - la sosire sau personalitățile străine și române - la plecare.

(2) Schemele de principiu ale organizării ceremoniilor militare la sosirea/plecarea în/din România, respectiv în/din sediul instituției prezidențiale, sunt cele prezentate în anexele nr. 5 și 5a.

ART. 17

(1) La reședința oficială rezervată șefilor de state străine, la ordin, se asigură o gardă de onoare cu trompet pentru a prezenta onorul la prima sosire și la ultima plecare a oaspetelui la/de la reședință; garda de onoare se dispune în curtea clădirii, în apropiere de intrarea principală, comandantul gărzii aflându-se la unu-doi pași în față și la mijlocul acesteia, iar trompetul la flancul drept.

(2) La intrarea principală în clădire, în exterior, se dispune față în față doi militari în uniformă de protocol.

(3) În momentul apropierii autovehiculului oficial, trompetul sună semnalele "Atențiune" și "Prevestirea pentru primirea generalului"; garda de onoare, la comandă, prezintă onorul militar și urmărește cu privirea oaspetele până când acesta depășește formația; cei doi militari de la intrarea în clădire salută.

(4) După ce persoana oficială a intrat în clădire, garda de onoare se deplasează la locul stabilit, iar cei doi militari de la intrarea în clădire rămân pe loc; în același mod se procedează și la plecarea de la reședința oficială a persoanei oficiale.

(5) Garda de onoare rămâne la reședința oficială numai în timpul prezentării onorului militar; cei doi militari de la intrarea principală stau în dispozitiv până când persoana oficială intră în clădire pentru ultima dată în ziua respectivă.

ART. 18

La sediul instituțiilor publice centrale și locale se pot organiza șiruri de onoare, la ordin, pe traseul persoanelor oficiale.

ART. 19

În timpul vizitelor protocolare la Președintele României, dineurilor, semnării documentelor sau altor activități și convorbiri oficiale, pe traseul de deplasare a delegației, pe scările de la intrarea în clădirea unde are loc ceremonia și în interiorul clădirii se instalează șiruri de onoare.

ART. 20

În timpul șederii în România a miniștrilor apărării, a șefilor de state majore generale și a șefilor de state majore ale categoriilor de forțe ale armatelor altor țări, ministrul apărării naționale, respectiv șeful Statului Major General, poate numi pe lângă aceștia un ofițer însoțitor de onoare.

ART. 21

La ordin, pentru conducerea la plecare a persoanelor oficiale prevăzute la art. 10, acțiunile gărzii de onoare se desfășoară potrivit celor prevăzute pentru onorul militar la sosire la art. 15 alin. (2), cu următoarele deosebiri:

a) formula de raport este: "Domnule . . . - funcția sau gradul dacă persoana oficială este militar/Excelență/Maiestate - garda de onoare, constituită cu ocazia plecării dumneavoastră/Excelenței Voastre/Majestății Voastre, vă prezintă onorul. Sunt comandantul gărzii . . . - gradul și numele";

b) garda de onoare nu defilează și rămâne în poziția "pentru onor" până la retragerea persoanei oficiale.

ART. 22

Președintelui României și șefilor de state străine li se prezintă onorul militar de pe loc, cu drapelul de luptă înclinat la orizontală, iar celorlalte personalități române și străine, prevăzute la art. 10, precum și pe timpul defilării, cu drapelul de luptă înclinat la 45°.

ART. 23

În timpul nopții, onorul și ceremonia militară au loc numai dacă se asigură iluminarea locului de desfășurare; iluminarea se asigură de beneficiar.

SECȚIUNEA a 6-a

Constituirea detașamentului de onoare

ART. 24

(1) Detașamentul de onoare se constituie din subunități militare și, de regulă, este însoțit de drapelul de luptă al unității; uneori el poate fi mixt, format din subunități ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații.

(2) Întotdeauna drapelul de luptă este cel al unității militare din Ministerul Apărării Naționale.

(3) Participarea armatei la ceremoniile publice prevăzute în prezentul regulament se asigură de comandantul garnizoanei care obține/verifică avizele necesare, raportează ierarhic, cu cel puțin 3 zile înainte de data desfășurării activității, la Centrul Național Militar de ComandăNucleu/CNMC-N și informează structura de tradiții și cultură din Statul Major General și Direcția informare și relații publice, în cazul în care sunt invitați și reprezentanți ai mass-media, comunicând în principal următoarele date: programul ceremoniei, unitățile militare participante - efective, armament, tehnică și persoana desemnată să conducă activitățile.

(4) În situația în care locul de desfășurare a ceremoniei publice nu se află în perimetrul/limitele unei garnizoane militare, participarea la ceremonie se aprobă și se asigură de către comandantul garnizoanei din localitatea reședință de județ.

ART. 25

(1) Componenta și mărimea detașamentului de onoare se stabilesc în funcție de persoana oficială căreia i se acordă onorul militar și cuprinde, în principiu:

- a) drapelul de luptă cu garda la drapel;
- b) garda de onoare;
- c) șirurile de onoare;
- d) garda de onoare la reședința rezervată oaspetelui;
- e) militarii la intrarea/ieșirea în/din salonul oficial sau la intrarea principală în reședința oficială;
- f) militarii purtători de coroane;
- g) garda la monument sau însemn comemorativ militar ori de importanță istorică națională;
- h) muzica militară;
- i) trompetul.

(2) Pentru însoțirea drapelului de luptă, când acesta este scos la diferite activități publice și militare, se stabilește o gardă la drapel dispusă pe două rânduri, compusă dintr-un comandant de gardă înarmat cu armamentul din dotare și muniție de război, un militar port-drapel și cinci militari înarmați cu armamentul din dotare fără muniție de război.

(3) Numărul de militari din compunerea gărzii de onoare, a șirurilor de onoare și a muzicii militare, pentru toate ocaziile, este precizat în anexa nr. 3.

(4) Garda de onoare se dispune în linie pe două, trei sau patru rânduri, în funcție de locul de desfășurare.

(5) Militarii din șirurile de onoare se dispun pe traseul de deplasare stabilit în cooperare cu reprezentanții protocolului instituției organizatoare, la intervale precizate în funcție de situație, între mijlocul de transport și intrarea în salonul oficial, între mijlocul de transport și garda de onoare, la intrarea principală în reședința prezidențială, în reședința rezervată oaspetelui și în alte instituții care sunt vizitate.

(6) Militarii din șirurile de onoare salută simultan, în momentul în care persoana oficială se apropie de locul în care sunt poziționați.

ART. 26

Realizarea dispozitivului detașamentului de onoare se face cu 30 de minute înainte de începerea activității în condiții meteo favorabile și cu 5 minute înainte de începerea solemnității pentru vreme ploioasă/ninsoare, temperaturi sub 0°C, mai mari de 35°C, sau în cazul depășirii indicelui de confort termic de 80 de unități.

ART. 27

(1) Militarii selecționați pentru detașamentul de onoare trebuie să fie foarte buni executanți ai mișcărilor instrucției de front, apți din punct de vedere medical, diferența de înălțime dintre flancul drept și cel stâng să fie cât mai mică.

(2) Militarii din compunerea detașamentului de onoare, mai puțin cei din muzica militară, trompetul și militarul port-drapel, sunt dotați cu armament individual, fără muniție, fără genți port-încărcătoare sau cartușiere, iar cadrele, cu pistol fără muniție sau sabie.

(3) Pentru detașamentele de onoare organizate de Brigada 30 Gardă «Mihai Viteazul», tipul armamentului individual al militarilor se stabilește în funcție de situație.

Alin. (3) al art. 27 a fost modificat de art. II din ORDINUL nr. M.133 din 10 noiembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 925 din 17 noiembrie 2016, prin înlocuirea denumirii "Regimentul 30 Gardă «Mihai Viteazul»" cu denumirea de "Brigada 30 Gardă «Mihai Viteazul»"

(4) Militarii din compunerea detașamentului de onoare sunt echipați în uniformă mozaic de culori, cu eșarfă albă, căciulă/șapcă, bască, beretă, cască, centură/centură cu bretele, bocanci, mănuși albe.

(5) La activitățile de pregătire militară desfășurate în teren, gărzile de onoare sunt echipate în uniformă de instrucție.

(6) Militarii din compunerea detașamentului de onoare organizat de Brigada 30 Gardă «Mihai Viteazul» poartă uniforma de protocol, iar la ordin, uniforma categoriilor de forțe ale armatei sau ținuta mozaic de culori.

Alin. (6) al art. 27 a fost modificat de art. II din ORDINUL nr. M.133 din 10 noiembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 925 din 17 noiembrie 2016, prin înlocuirea denumirii "Regimentul 30 Gardă «Mihai Viteazul»" cu denumirea de "Brigada 30 Gardă «Mihai Viteazul»"

SECȚIUNEA a 7-a

Reguli privind comportarea pe timpul ceremoniilor militare

ART. 28

Simbolurile naționale - stema țării, drapelul României, sigiliul statului și imnul național al României sunt însemne durabile ale identității istorice și culturale, ale demnității și onoarei poporului român și exprimă respectul față de valorile României, dragostea de patrie a românilor, unitatea națională, independența și integritatea statală.

ART. 29

(1) În toate împrejurările, militarii trebuie să acorde respect simbolurilor naționale proprii, simbolurilor naționale ale altor state, precum și drapelului de luptă, pavilionului navei militare și însemnului de stat de pe aeronava militară.

(2) În cadrul ceremoniilor militare, în timpul intonării imnurilor naționale, precum și la apropierea drapelului de luptă, militarii acoperiți salută - cei aflați în formație iau poziția "drepti" - preoții militari îmbrăcați în uniforma clericală militară iau poziția "drepti" fără să salute, militarii activi și în rezervă îmbrăcați în ținută civilă se descoperă și duc mâna dreaptă la piept; fac excepție de la regulile stabilite anterior operatorii mass-media și personalul destinat pentru intervenție în cazuri de urgență.

(3) Persoanelor civile participante la activități li se recomandă la începutul ceremoniilor, de către conducătorii activităților, să adopte un comportament demn, să se ridice în picioare când festivitățile se desfășoară în săli sau pe stadioane, iar bărbații să se descopere atunci când este cazul.

ART. 30

(1) În funcție de semnificație, ceremonia poate cuprinde activitățile prevăzute la art. 6; cu această ocazie, în armată se emit ordine ale ministrului apărării naționale și se pot desfășura apeluri solemne.

(2) La ceremonia publică participă, de regulă, ca invitați:

- a) personalități militare și civile;
- b) reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, ai partidelor politice, ai instituțiilor culturale, științifice și religioase, ai asociațiilor, ligilor și fundațiilor;
- c) cadre militare în activitate, în rezervă și în retragere;
- d) veterani de război;
- e) cercetașii României, elevi și studenți;
- f) reprezentanți ai mass-media;
- g) alți participanți din societatea civilă.

(3) La ceremoniile organizate de alte autorități publice decât Ministerul Apărării Naționale, participarea și dispunerea invitaților se stabilesc de către compartimentele de protocol ale acestora, de comun acord cu comandantul garnizoanei sau cu reprezentantul desemnat de acesta.

ART. 31

Imnul național al României este cunoscut, obligatoriu, de întregul personal al armatei; la ceremoniile militare și la festivitățile cu caracter ostășesc, militarii participanți intonează imnul național al României, varianta prescurtată, prezentată în anexa nr. 6, împreună cu muzica militară, dacă se precizează acest lucru.

ART. 32

În cadrul ceremoniilor militare, la depunerea de coroane și dezvelirea de monumente sau însemne comemorative militare, militarii desemnați transportă și depun coroane de flori pentru personalitățile militare și civile prevăzute la art. 10 și pentru ceilalți participanți desemnați, la solicitarea acestora.

ART. 33

(1) În timpul oficierei serviciului religios, militarii din garda la drapelul de luptă, garda la monument, garda la sicriu/catafalca și muzica militară/trompetul nu se descoperă.

(2) Participarea militarilor la serviciul religios în lăcașele de cult este opțională; în cadrul ceremoniilor militare, în timpul oficierei serviciului religios, comportarea militarilor participanți este sobră.

CAP. II

Ceremonii militare la nivel central

SECȚIUNEA 1

Sărbători naționale

ART. 34

(1) Sărbătorile naționale sunt un prilej important pentru cultivarea respectului față de înaintași, dezvoltarea sentimentelor patriotice, a demnității și mândriei ostășești, a spiritului de corp și a atașamentului față de valorile militare.

(2) Ceremoniile militare organizate cu ocazia sărbătorilor naționale se desfășoară, de regulă, cu un detașament de onoare constituit din drapel de luptă cu gardă la drapel, gardă de onoare, muzică militară, trompeți sau formațiuni corale.

(3) Ceremoniile militare religioase se desfășoară în locuri publice adecvate, cu tradiție istorică și militară, la mausolee, monumente și cimitire ale eroilor și cuprind:

- a) primirea persoanei oficiale;
- b) intonarea imnului național al României;
- c) oficierea serviciului religios;
- d) rostirea de alocuțiuni;
- e) depuneri de coroane, jerbe și buchete de flori;
- f) defilarea gărzii de onoare și a muzicii militare, dacă locul permite.

ART. 35

(1) Ziua Națională a României se aniversează la 1 Decembrie, în toată țara și la ambasadele României din străinătate; în teatrele de operații se aniversează de către structurile militare românești aflate în misiune, atunci când situația de securitate permite desfășurarea acestor activități.

(2) Cu ocazia Zilei Naționale a României se organizează parada militară națională, în baza unei hotărâri a Guvernului, care stabilește localitatea/locul de desfășurare și resursele financiare necesare.

(3) Cu ocazia Zilei Naționale a României se pot organiza, cu aprobarea ministrului apărării naționale al României, și alte ceremonii militare, cum ar fi:

- a) acordarea gradelor de general de brigadă, general de flotilă aeriană, contraamiral de flotilă și înaintarea în gradul următor a generalilor și amiralilor;
- b) înmânarea drapelului de luptă;
- c) decorarea drapelului de luptă.

ART. 36

Ziua Independenței de Stat a României se aniversează la 9 Mai, în toată țara, la monumentele eroilor Războiului de Independență.

ART. 37

(1) Ziua Eroilor se comemorează la sărbătoarea religioasă a Înălțării Domnului, prilej cu care sunt omagiați eroii României, fără deosebire de naționalitate sau confesiune, precum și, în baza convențiilor internaționale, militarii din alte țări căzuți la datorie pe teritoriul României.

(2) Cu prilejul Zilei Eroilor se desfășoară activități destinate cunoașterii tradițiilor ostășești, dezvoltării respectului pentru înaintași și a răspunderii față de îndatoririle militare, perpetuării obiceiurilor ostășești și religioase de cinstire a eroilor neamului.

(3) Ceremoniile militare și religioase de comemorare a eroilor se desfășoară la cimitire militare și la monumente ridicate în cinstea lor.

(4) Manifestările dedicate Zilei Eroilor încep cu Sfânta Liturghie de Înălțarea Domnului, săvârșită de preoți militari și/sau de preoți invitați, în bisericile și capelele din unitățile militare sau în alte locuri stabilite prin planificarea comandantului garnizoanei.

(5) Ceremoniile militare dedicate comemorării eroilor României încep la ora 12.00, după oficierea Sfintei Liturghii în lăcașele de cult, când, la solicitarea comandantului garnizoanei adresată autorităților bisericești locale, se trag, timp de 1 minut, clopotele tuturor lăcașelor de cult din localitate.

(6) După activitatea prevăzută la alin. (5) se desfășoară, după caz, activitățile prevăzute la art. 6, conform planificării comandantului garnizoanei

(7) În unitățile militare, la ora stabilită de comandant, se execută apelul solemn.

ART. 38

(1) Ziua drapelului național se aniversează la 26 Iunie prin organizarea unor programe și manifestări cultural-educative, cu caracter evocator sau științific, consacrate istoriei patriei, precum și prin ceremonii militare specifice, organizate în unitățile militare ale Ministerului Apărării Naționale.

(2) În municipiul București și în municipiile reședință de județ, ceremonia publică de înălțare a drapelului României se desfășoară în Piața Tricolorului sau în locul stabilit oficial pentru arborarea drapelului României, pe baza normelor convenite între prefecuri, primării și comandanții de garnizoane.

(3) Reprezentanții unităților militare, ai veteranilor de război, ai cadrelor militare în rezervă și în retragere care participă la ceremonia publică sunt stabiliți de comandanții garnizoanelor din localitățile menționate la alin. (2).

(4) Locul desfășurării ceremoniei publice de înălțare a drapelului României se stabilește de comun acord cu organele administrației publice locale, pe cât posibil în apropierea sediilor primăriilor, prefecurilor sau consiliilor județene.

(5) Drapelul României are lungimea de 300 cm, lățimea de 200 cm și se înalță pe un catarg înalt de 30 m.

(6) Drapelul României se înalță în ziua de 26 Iunie și rămâne arborat până în seara zilei de 25 Iunie a anului următor, când, printr-o ceremonie adecvată, în prezența comandantului gărzii de onoare și a unui trompet, pe semnalul "Stingerea", este coborât, desprins de la catarg, împăturit și preluat de garda drapelului; drapelul arborat, care se deteriorează în timpul anului - decolorat sau rupt - este înlocuit ori de câte ori este nevoie fără ceremonie, prin grija instituției care a asigurat inițial drapelul.

(7) Detașamentul de onoare participant la ceremonia publică de înălțare a drapelului României se compune din:

- a) garda drapelului cu drapelul de luptă;
- b) garda de onoare "TIP B";
- c) garda purtătoare a drapelului de arborat - 5 militari;
- c) garda purtătoare a drapelului de arborat - 7 militari;

Lit. c) a alin. (7) al art. 38 a fost modificată de pct. 1 al art. I din ORDINUL nr. M.133 din 10 noiembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 925 din 17 noiembrie 2016.

- d) muzica militară sau trompet;
- e) garda la locul de arborare a drapelului României - 2-4 militari;
- f) șiruri de onoare - până la 20 de militari.

(8) Drapelul României care urmează să fie înălțat pe catarg se introduce, în seara zilei de 25 Iunie, într-o biserică din incinta unei unități militare sau într-o biserică cu tradiții și semnificații istorice pentru comunitatea locală, situată în vecinătatea locului unde se desfășoară ceremonia publică; drapelul României rămâne pe timpul nopții în biserică în care a fost introdus, iar în dimineața zilei de 26 Iunie, se oficiază slujba de sfințire de către un preot militar sau de către preotul paroh, după caz.

(9) După sfințire, dacă biserica este dispusă la o distanță mai mică de 100 m de locul de înălțare, drapelul României rămâne în incinta acesteia până la ora stabilită pentru începerea deplasării; în cazul în care distanța este mai mare, după oficierea slujbei de sfințire, drapelul României se aduce în incinta celei mai apropiate instituții publice, unde rămâne până la ora stabilită pentru începerea deplasării.

(10) Ceremonia militară de înălțare a drapelului României cuprinde activitățile prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. b) și d), precum și următoarele activități:

- a) ocuparea locului stabilit în dispozitiv de către persoana oficială;
- b) prezentarea hotărârii privind atribuirea denumirii de "Piața Tricolorului" pentru locul de desfășurare a ceremonialului public - numai în anul acordării denumirii;
- c) rostirea alocuțiunilor referitoare la sărbătorirea Zilei drapelului național;
- d) primirea drapelului României ce urmează a fi înălțat pe catarg;
- e) binecuvântarea și sărutul drapelului;
- f) înălțarea drapelului concomitent cu intonarea imnului național al României.

(11) Activitățile prevăzute la alin. (10) lit. e) se execută astfel:

a) comandantul gărzii comandă: "La drapel, pentru onor înainte/spre dreapta/spre stânga, prezentați ARM!", muzica militară intonează "Onor la drapel";

b) în timpul intonării "Onorului la drapel", drapelul României, prins de colțuri și purtat de patru/șase militari, care au în față un ofițer, este adus la catargul de arborare, se leagă la catarg de către primii doi militari, șnur după șnur, concomitent cu rularea scripetului de înălțare, până la realizarea ultimei legături; ultimii doi militari care poartă drapelul României continuă să țină pânza acestuia întinsă între ei, pe orizontală, la nivelul centurii;

c) preotul rostește Binecuvântarea "Hristoase Dumnezeule nostru, Cel ce binecuvântezi și sfințești toate, binecuvântează acest drapel! Că Sfânt Ești totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin!"; preotul ține Sfânta Cruce în mâna dreaptă, face semnul crucii asupra drapelului României, după care sărută pânza acestuia; după preot, oficialitățile prezente la ceremonie sărută drapelul României în ordinea de reprezentare protocolară a instituțiilor statului, ultimul fiind comandantul garnizoanei;

d) în momentul în care comandantul garnizoanei și-a reluat locul în dispozitiv, se intonează imnul național al României, vocal și instrumental și începe înălțarea drapelului României pe catarg; viteza de înălțare a drapelului României trebuie să fie sincronizată cu intonarea imnului național al României astfel încât atât intonarea acestuia, cât și înălțarea drapelului României să se încheie în același moment.

(12) În timpul ceremoniei publice de înălțare a drapelului României se adoptă o ținută sobră și un comportament solemn.

(13) Muzica militară, formațiile corale, grupurile de recitatori interpretează piese instrumentale sau corale și recită poezii cu tematică adecvată.

ART. 39

(1) Ziua imnului național al României se aniversează la 29 Iulie și se marchează prin organizarea unor programe și manifestări cultural-educative cu caracter evocator și științific, în spiritul tradițiilor statului român, precum și prin ceremonii militare specifice, organizate în unitățile militare ale Ministerului Apărării Naționale.

(2) La ceremonia prevăzută la alin. (1), desfășurată într-o unitate militară stabilită de comandantul garnizoanei sau într-un loc public ales de comun acord cu prefectura sau primăria locală, participă oficialități centrale și locale, veterani de război, cadre militare active sau în rezervă/retragere și invitați.

(3) În municipiul București și în municipiile reședință de județ, ceremonia publică de intonare a imnului național al României se desfășoară în Piața Tricolorului sau în locul stabilit oficial, pentru arborarea drapelului României, pe baza normelor convenite între prefecturi, primării și comandanții de garnizoane.

- (4) Festivitatea începe imediat după sosirea persoanei/persoanelor oficiale și constă în:
- a) Binecuvântare și Rugăciune pentru poporul român, oficiate de preotul militar/civil, fără cântare;
 - b) alocuțiunea de deschidere, rostită de persoana care reprezintă instituția organizatoare privind semnificația evenimentului;
 - c) alocuțiunea privind simbolistica versurilor imnului național al României, scurt istoric și semnificații;
 - d) spectacolul susținut de muzica militară, formații corale și recitatori de poezie cu tematică adecvată;
 - e) în final, muzica militară, formațiile corale și întreaga asistență interpretează, vocal și instrumental, imnul național al României, după regulile stabilite anterior desfășurării activității.

SECȚIUNEA a 2-a

Ziua Unirii

ART. 40

- (1) Ziua Unirii se aniversează la 24 Ianuarie, în toată țara, la monumentele dedicate Unirii Principatelor Române.
- (2) Ceremonia se încheie cu Hora Unirii, la care se prind toți participanții, dacă locul permite, mai puțin detașamentul de onoare.

SECȚIUNEA a 3-a

Ziua Armatei României

ART. 41

(1) Ziua Armatei României se aniversează la 25 Octombrie, în toate garnizoanele; în teatrele de operații se aniversează de către structurile militare românești aflate în misiune, atunci când situația de securitate permite desfășurarea acestor activități.

(2) Ziua Armatei României este un prilej de evidențiere a tradițiilor glorioase ale oștirii române și a rolului hotărâtor pe care aceasta l-a avut în formarea istoriei naționale.

(3) Cu acest prilej, se organizează ceremonii militare, în cadrul cărora se pot desfășura următoarele activități:

- a) adunări solemne, unde se dă citire ordinului ministrului apărării naționale;
- b) oficierea serviciului religios;
- c) evidențierea momentelor semnificative ale existenței Armatei României;
- d) înmânarea de plachete jubiliare, decorații, distincții militare și medalii comemorative personalităților militare și civile, veteranilor de război, militarilor în activitate, în rezervă și în retragere;
- e) depuneri de coroane, jerbe și buchete de flori;
- f) defilarea trupelor participante;
- g) mitinguri aviatice;
- h) comemorarea eroilor României;
- i) alte manifestări cultural-artistice și aplicativ-militare;
- j) prezentare de tehnică militară;
- k) retragere cu torțe;
- l) acordarea de interviuri și declarații de presă reprezentanților mass-media acreditați.

SECȚIUNEA a 4-a

Ziua NATO, Ziua Uniunii Europene

ART. 42

- (1) Ziua NATO în România se sărbătorește în fiecare an, în prima duminică a lunii aprilie.
- (2) Ziua NATO în România este o sărbătoare publică dedicată democrației și spiritului european și euroatlantic.
- (3) Cu acest prilej, în toate structurile militare se arborează drapelul național al României și drapelul NATO.
- (4) Pe timpul înălțării drapelurilor pe catarg se intonează de către muzica militară sau se difuzează, prin mijloace electronice audio, imnul național al României și imnul NATO.

ART. 43

Ziua Uniunii Europene se aniversează la 9 Mai în toată țara și se marchează prin organizarea unor programe și manifestări cultural-educative cu caracter evocator și științific.

SECȚIUNEA a 5-a

Parada militară națională

ART. 44

(1) Parada militară națională se organizează în baza unei hotărâri a Guvernului României special emisă pentru eveniment, cu ocazia aniversării Zilei Naționale a României.

(2) Parada militară națională se organizează cu participarea unor unități, subunități și formațiuni ale instituțiilor de apărare, ordine publică și siguranță națională.

ART. 45

(1) La parada militară națională participă, de regulă, trupe ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Protecție și Pază și Serviciului de Telecomunicații Speciale, potrivit planului întocmit de comun acord.

(2) Componerea și organizarea trupelor care iau parte la parada militară națională, ținuta, itinerarele de deplasare, formațiile, modul de defilare și salutul prin salve de artilerie sau infanterie se stabilesc, pentru fiecare situație în parte, de Statul Major General.

(3) Trupele participante la parada militară națională se adună pe locurile și în formațiile stabilite cu minimum 60 de minute înainte de începerea activității.

(4) Prin "comandant", în sensul prezentului regulament, se înțelege și "șef", după caz.

ART. 46

(1) Președintele României este întâmpinat de către șeful Statului Major General care-i prezintă onorul și raportul cu garda de onoare constituită de Regimentul 30 Gardă*), conform prevederilor art. 6 alin. (2) lit. b).

*) Notă CTCE:

Conform art. II din ORDINUL nr. M.133 din 10 noiembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 925 din 17 noiembrie 2016, în tot cuprinsul prezentului regulament, denumirea "Regimentul 30 Gardă «Mihai Viteazul»" se înlocuiește cu denumirea de "Brigada 30 Gardă «Mihai Viteazul»".

(2) După ce Președintele României a ocupat locul în tribună, muzica militară intonează și participanții interpretează vocal imnul național al României, varianta prescurtată prezentată în anexa nr. 6; în timpul intonării imnului național al României se execută 21 salve de artilerie.

(3) După terminarea intonării imnului, Președintele României depune o coroană de flori și își ocupă locul în tribună.

(4) Comandantul paradei militare naționale ordonă gărzii de onoare ocuparea locului în dispozitivul de defilare.

(5) Garda de onoare și drapelul de luptă, în acordul muzicii militare, părăsesc locul și ocupă locul în dispozitivul de defilare; șirul de onoare stabilit pentru marcarea liniei de defilare a trupelor ocupă locurile stabilite, în pas de defilare.

(6) Comandantul paradei militare naționale comandă începerea defilării cu formulele: "Detașamente - V-ALINIAȚI!"; "Detașamente - DREPTI!"; "Detașamente, pentru defilare, cu onorul spre dreapta, înainte - MARȘ!".

(7) Onorul trupelor se primește de Președintele României, comandantul forțelor armate ale României.

(8) Unitatea/subunitatea militară din capul coloanei pornește în pas de defilare, în sunetele marșului, iar următoarele unități/subunități militare se apropie și intră pe traseul de defilare la distanțele stabilite.

(9) Comandanții unităților/subunităților militare care defilează pe autovehicule se deplasează în fața unităților/subunităților respective în autovehicule - tancuri, transportoare blindate și mașini de luptă - în poziția în picioare, în turelă, având oblonul deschis; obloanele turelelor celorlalte blindate sunt închise.

(10) În timpul defilării, militarii din garda drapelului de luptă nu întorc capul spre tribună; militarii aflați în cabinele automobilelor nu salută, iar cei din caroseriile automobilelor prezintă onorul prin întoarcerea capului, fără a saluta.

(11) La terminarea defilării muzica militară prezintă onorul, iar unitățile/subunitățile militare se deplasează în aceeași formație pe traseele și în locurile prevăzute în planul desfășurării paradei militare naționale.

SECȚIUNEA a 6-a

Ceremonia militară la investirea în funcție a Președintelui României

ART. 47

Președintelui României i se acordă onorul militar la sosirea la sediul instituției prezidențiale, după depunerea jurământului.

ART. 48

Activitățile de detaliu, ce se execută cu prilejul învestirii în funcție a Președintelui României, sunt următoarele:

a) trompetul intonează succesiv semnalele "Atențiune" și "Prevestirea pentru primirea generalului"; în același timp cu al doilea semnal, comandantul gărzii de onoare, aflându-se cu fața la formație, comandă onorul, după care se întoarce spre președinte, iar muzica militară intonează "Marșul de întâmpinare"; în timpul intonării marșului, comandantul gărzii de onoare se întoarce la stânga și mânuiește sabia "pentru onor", mișcarea întâi, se apropie în pas normal de președinte, se oprește la o distanță de patru-șase pași de acesta, mânuiește sabia "pentru onor", mișcarea a doua, și raportează cu formula: "Domnule președinte, garda de onoare, constituită cu prilejul învestirii dumneavoastră în funcție, vă prezintă onorul. Sunt comandantul gărzii . . .";

b) în momentul în care comandantul gărzii de onoare se oprește pentru a prezenta raportul, muzica militară încetează intonarea "Marșului de întâmpinare";

c) la terminarea raportului, comandantul gărzii de onoare, continuând onorul cu sabia, face un pas lateral spre dreapta/stânga, întorcându-se în același timp la stânga/dreapta, fiind orientat cu fața spre președinte, apoi execută trei-cinci pași înapoi;

d) după raport, muzica militară intonează imnul național al României;

e) la terminarea imnului, muzica militară reia "Marșul de întâmpinare", militarul portdrapel înclină drapelul de luptă la orizontală, președintele se deplasează în fața drapelului de luptă, îl salută și apoi trece în revistă garda de onoare; drapelul de luptă se aduce în poziția verticală după ce președintele s-a îndepărtat la patru-șase pași de acesta;

f) în momentul când președintele se oprește la mijlocul formației pentru a saluta garda de onoare, muzica militară încetează să cânte; la cuvintele de salut adresate gărzii de onoare, militarii, la semnalul comandantului gărzii de onoare, răspund "Să trăiți!" și după răspunsul la salut, muzica militară reia intonarea "Marșului de întâmpinare";

g) pe timpul trecerii în revistă, militarii gărzii de onoare, cu excepția celor din garda drapelului și din muzica militară, îl urmăresc cu privirea pe președinte, prin întoarcerea capului;

h) la trecerea în revistă, președintele este însoțit de comandantul gărzii de onoare care merge în pas de defilare, în dreapta și înapoia acestuia la doi pași, cu sabia în poziția "pentru onor", mișcarea a doua;

i) la terminarea trecerii în revistă a gărzii de onoare, când președintele îl salută pe comandantul gărzii, acesta prezintă sabia "pentru onor" și, după ce președintele s-a îndepărtat la 15-20 de pași, mânuiește sabia la umăr, se întoarce la stânga-împrejur și se deplasează la mijlocul formației; muzica militară încetează intonarea "Marșului de întâmpinare", iar comandantul gărzii de onoare comandă trecerea armei la umărul stâng.

ART. 49

După predarea-primirea funcției prezidențiale, fostul președinte este condus de noul președinte al României până la ieșirea principală din sediul instituției prezidențiale, moment în care se execută activitățile prevăzute la articolul 48, literele a) -h), pentru fostul președinte, cu următoarele modificări:

a) formula de raport a comandantului gărzii de onoare este: "Domnule președinte, garda de onoare, constituită cu ocazia încheierii mandatului dumneavoastră, vă prezintă onorul. Sunt comandantul gărzii. ...- gradul și numele";

b) la terminarea trecerii în revistă a gărzii de onoare, muzica militară continuă intonarea "Marșului de întâmpinare" până când fostul președinte se îndepărtează la 10-12 pași de formație.

SECȚIUNEA a 7-a

Ceremonia militară la învestirea în funcție a ministrului apărării naționale

ART. 50

(1) Învestirea în funcție a ministrului apărării naționale se face de către persoana stabilită, conform legii, la sediul Ministerului Apărării Naționale.

(2) La solemnitatea prevăzută la alin. (1) participă:

a) ca invitați, reprezentanți ai instituției prezidențiale, ai Parlamentului, Guvernului, Patriarhiei Române, cultelor religioase, ministerelor și serviciilor cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale, ai veteranilor de război și ai Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere, ai mass-media, precum și atașați militari acreditați;

b) reprezentanți din conducerea Ministerului Apărării Naționale: secretarii de stat, șeful Statului Major General, secretarul general al Ministerului Apărării Naționale, șeful Corpului de control și inspecție, șefii statelor majore ale categoriilor de forțe ale armatei, alte persoane desemnate, precum și comandantul garnizoanei București.

(3) Pentru solemnitatea de învestire, Brigada 30 Gardă «Mihai Viteazul» asigură un detașament de onoare de "TIP B" în uniformă de protocol, conform anexei nr. 3.

Alin. (3) al art. 50 a fost modificat de art. II din ORDINUL nr. M.133 din 10 noiembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 925 din 17 noiembrie 2016, prin înlocuirea denumirii "Regimentul 30 Gardă «Mihai Viteazul»" cu denumirea de "Brigada 30 Gardă «Mihai Viteazul»".

ART. 51

(1) La sosirea Președintelui României sau a prim-ministrului, ceremonia militară cuprinde următoarele activități:

- a) fostul ministru al apărării naționale îl întâmpină pe Președintele României sau pe prim-ministru;
- b) trompetul sună semnalul "Atențiune", comandantul gărzii comandă onorul și muzica militară intonează "Marșul de întâmpinare";
- c) raportul comandantului gărzii;
- d) salutul drapelului de luptă și intonarea imnului național al României;
- e) trecerea în revistă a gărzii de onoare și salutul acesteia;
- f) deplasarea la biroul ministrului apărării naționale.

(2) La învestirea în funcție a ministrului apărării naționale, ceremonia militară cuprinde următoarele activități:

- a) instalarea în biroul ministrului apărării naționale;
- b) adunarea festivă;
- c) Președintele României sau prim-ministrul îl prezintă pe noul ministru al apărării naționale și rostește o alocuțiune;
- d) cuvântul fostului ministru al apărării naționale;
- e) cuvântul noului ministru al apărării naționale;
- f) alocuțiunile invitaților;
- g) adresarea de mulțumiri fostului ministru al apărării naționale și înmânarea unui cadou simbolic;
- h) adresarea de felicitări noului ministru al apărării naționale;
- i) realizarea unei fotografii de grup;
- j) acordarea de interviuri presei, posturilor de televiziune și de radio acreditate;
- k) recepția oferită cu ocazia învestirii în funcție - opțional.

(3) La plecarea Președintelui României sau a prim-ministrului, ceremonia militară cuprinde următoarele activități:

- a) la ieșirea Președintelui României sau a prim-ministrului din sediul Ministerului Apărării Naționale, trompetul intonează semnalul "Atențiune", comandantul gărzii prezintă onorul și dă raportul, iar muzica militară intonează "Marșul de întâmpinare";
- b) Președintele României sau prim-ministrul salută drapelul de luptă, după care muzica militară intonează imnul național al României; Președintele României sau prim-ministrul trece în revistă și salută garda de onoare;
- c) la punerea în mișcare a autovehiculului, muzica militară încetează să cânte, iar comandantul gărzii comandă trecerea armei în poziția "la umărul stâng" sau "la picior".

(4) Schema de principiu a organizării ceremoniei militare la sosirea/plecarea personalităților în/din sediul Ministerului Apărării Naționale este prezentată în anexa nr. 7.

SECȚIUNEA a 8-a

Ceremonia militară la învestirea în funcție a șefului Statului Major General

ART. 52

(1) Învestirea în funcție a șefului Statului Major General se face la Monumentul eroilor din cel de-al Doilea Război Mondial, situat pe platoul din fața Universității Naționale de Apărare "Carol I" sau în alt loc stabilit de șeful Statului Major General.

(2) La solemnitate sunt invitați reprezentanți ai instituției prezidențiale, ai Parlamentului, ai Guvernului, ai Patriarhiei Române, secretarii de stat, secretarul general al Ministerului Apărării Naționale, șeful Corpului de control și inspecție, șefii statelor majore ale categoriilor de forțe ale armatei, comandantul garnizoanei București, comandanții marilor unități militare operative, veterani de război, generali în rezervă și în retragere, alte persoane din

structurile centrale ale Ministerului Apărării Naționale și structurile care funcționează în subordinea nemijlocită a ministrului apărării naționale, atașați militari acreditați, mass-media.

(3) În dispozitivul constituit pentru investirea în funcție a șefului Statului Major General se află comanda și drapelul de luptă al Statului Major General, comanda și drapelele de luptă ale categoriilor de forțe ale armatei și ale comandamentelor de armă/sprijin și personalul din cadrul structurilor din compunerea Statului Major General; militarul port-drapel, la predarea drapelului de luptă, este subofițerul cel mai în vârstă din Statul Major General.

(4) La sosirea Președintelui României, după întâmpinarea de către fostul șef al Statului Major General și darea onorului, se execută următoarele activități:

a) fostul șef al Statului Major General comandă scoaterea drapelului de luptă în fața formației;

b) secretarul Consiliului Suprem de Apărare a Țării dă citire Decretului prezidențial de investire în funcție a șefului Statului Major General;

c) fostul șef al Statului Major General și Președintele României împreună cu noul șef al Statului Major General se deplasează în fața drapelului de luptă și salută drapelul;

d) fostul șef al Statului Major General preia drapelul de luptă de la militarul port-drapel și îl predă Președintelui României rostind: "Domnule președinte predau drapelul de luptă al Statului Major General și comanda structurii de forțe a Armatei României";

e) Președintele României înmânează drapelul de luptă noului șef al Statului Major General;

f) noul șef al Statului Major General se descoperă, îngenunchează pe piciorul drept, prinde cu mâna dreaptă flamura drapelului de luptă, sărută drapelul de luptă, apoi se ridică, se acoperă, preia drapelul de luptă și se adresează Președintelui României rostind: "Domnule președinte, iau în primire drapelul de luptă al Statului Major General și comanda structurii de forțe a Armatei României"; noul șef al Statului Major General comandă deplasarea drapelului de luptă în formație; militarul port-drapel, la primirea drapelului de luptă, este subofițerul cel mai tânăr din Statul Major General;

g) fostul șef al Statului Major General este decorat de Președintele României, după caz;

h) fostul și noul șef al Statului Major General își ocupă locurile pe podium;

i) cuvântul Președintelui României;

j) cuvântul fostului șef al Statului Major General;

k) cuvântul noului șef al Statului Major General;

l) fostul șef al Statului Major General salută Președintele României și noul șef al Statului Major General, trece în revistă formația și părăsește locul de desfășurare al ceremonialului;

m) realizarea dispozitivului pentru defilare și executarea defilării;

n) garda de onoare ocupă locul pentru acordarea onorului la plecarea Președintelui României.

(5) După plecarea Președintelui României se execută următoarele activități:

a) se fac fotografiile de grup;

b) acordarea unor interviuri presei, posturilor de televiziune și de radio acreditate;

c) recepția oferită de noul șef al Statului Major General cu ocazia investirii în funcție - opțional.

SECȚIUNEA a 9-a

Investirea în funcție a șefilor categoriilor de forțe ale armatei

ART. 53

Investirea în funcție a șefilor categoriilor de forțe ale armatei se face de către ministrul apărării naționale, în cadrul unei festivități organizate în locul de dispunere al acestora, cu executarea, în mod corespunzător, a activităților prevăzute la art. 52 alin. (4), cu precizarea că primirea/predarea drapelului de luptă se execută de către ministrul apărării naționale sau reprezentantul acestuia.

ART. 54

(1) La solemnitate, în funcție de situație, sunt invitați reprezentanți ai instituției prezidențiale, ai Parlamentului, ai Guvernului, ai Patriarhiei Române, șefii structurilor centrale ale Ministerului Apărării Naționale și structurilor subordonate nemijlocit ministrului apărării naționale, șefii statelor majore ale categoriilor de forțe ale armatei, comandantul garnizoanei București, veterani de război, generali în rezervă și în retragere, alte personalități militare și civile.

(2) În dispozitivul constituit pentru investirea în funcție a șefilor categoriilor de forțe ale armatei, se află comanda și drapelul de luptă al statului major al categoriei de forțe ale armatei, comanda și reprezentanții structurilor

subordonate nemijlocit și personalul din cadrul structurilor din compunerea statului major al categoriei de forțe ale armatei.

SECȚIUNEA a 10-a

Acordarea gradelor de general de brigadă, general de flotilă aeriană și de contraamiral de flotilă, înaintarea în gradul următor a generalilor și amiralilor

ART. 55

Acordarea gradelor de general de brigadă, general de flotilă aeriană, contraamiral de flotilă și înaintarea în gradul următor a generalilor și amiralilor se face de către Președintele României, în prezența reprezentanților autorităților publice centrale, a Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române, a ministrului apărării naționale, a secretarilor de stat, a șefului Statului Major General, a șefului Corpului de control și inspecție, a șefilor statelor majore ale categoriilor de forțe ale armatei, a altor invitați.

ART. 56

Ceremonia de acordare a gradelor de general de brigadă, general de flotilă aeriană și contraamiral de flotilă, precum și de înaintare în gradul următor a generalilor și amiralilor poate fi publică și se organizează de protocolul de stat.

ART. 57

(1) În ziua și la ora stabilită, cei cărora li se acordă gradul de general de brigadă, general de flotilă aeriană sau contraamiral de flotilă, precum și generalii sau amiralii înaintați în gradul următor se adună în locul stabilit pentru ceremonie.

(2) La sosirea Președintelui României, șeful Statului Major General prezintă raportul; după raport se intonează imnul național al României.

(3) La terminarea intonării imnului, șeful Cancelariei prezidențiale dă citire Decretului prezidențial de acordare a gradului sau de înaintare în gradul următor; are loc binecuvântarea Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române.

(4) Președintele României îi felicită pe cei înaintați în grad, apoi ține o alocuțiune; unul dintre cei avansați poate lua cuvântul.

ART. 58

La sosirea în structurile din care fac parte, cei cărora li s-a acordat gradul de general de brigadă, general de flotilă aeriană sau contraamiral de flotilă și cei înaintați în gradul următor sunt întâmpinați cu onoruri militare și, în prezența întregului efectiv din subordinea nemijlocită, comandantul eșalonului superior dă din nou citire Decretului prezidențial de acordare a gradului de general de brigadă, general de flotilă aeriană sau contraamiral de flotilă și de înaintare în gradul următor, după caz.

SECȚIUNEA a 11-a

Depunerea de coroane, jerbe și buchete de flori la Mormântul Ostașului Necunoscut, precum și la monumentele și cimitirele eroilor români sau ale militarilor străini căzuți la datorie pe teritoriul României

ART. 59

Coroanele, jerbele și buchetele de flori se depun la memorialele de comemorare a faptelor de arme ale militarilor români și ale militarilor altor state, în fața monumentelor și operelor comemorative de război ce simbolizează lupta poporului român, precum și în fața simbolurilor dedicate personalităților cu merite deosebite pentru statul, poporul, armata, cultura și știința românească.

ART. 60

La ceremonia pentru depunerea de coroane, jerbe și buchete de flori la monumente și cimitire ale eroilor români, precum și ale militarilor străini căzuți la datorie pe teritoriul României la care participă personalitățile civile și militare prevăzute la art. 10, se constituie un detașament de onoare alcătuit din garda de onoare, muzica militară, drapelul de luptă cu garda drapelului, garda la monument și militari purtători de coroane.

ART. 61

(1) La sosirea persoanei oficiale, trompetul intonează semnalele "Atențiune" și "Prevestirea pentru primirea generalului", comandantul gărzii de onoare comandă onorul, iar muzica militară intonează "Marșul de întâmpinare"; nu se dă raportul, nu se trece în revistă și nu se salută garda de onoare; după ce persoana oficială salută drapelul de luptă și ocupă locul stabilit, muzica militară încetează să cânte "Marșul de întâmpinare" și intonează imnul național al României sau, după caz, imnul național al țării oaspetelui și apoi imnul național al României.

(2) În continuare, comandantul gărzii de onoare trece garda de onoare în poziția cu arma "la picior", sau după caz, în poziția "la piept" și apoi comandă descoperirea și trecerea în poziția pe loc repaus pentru oficierea slujbei religioase.

(3) După oficierea slujbei religioase, obligatorie de Ziua Eroilor, care nu depășește cincișapte minute, comandantul gărzii de onoare comandă acoperirea, trecerea în poziția "drepti" și prezentarea onorului la monument.

(4) Muzica militară intonează "Imnul eroilor"/"Imnul Eroului Necunoscut" la Mormântul Ostașului Necunoscut sau un marș funebru la monumentele și cimitirele militarilor străini și în sunetele lui se depun coroanele, jerbele și buchetele de flori, personal de către oficialitățile respective, dacă nu au solicitat să fie depuse de militari, în ordinea de precădere, de către instituțiile statului, urmate de veteranii de război, cadrele militare din Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere și din alte structuri ale cadrelor militare în rezervă și în retragere legal constituite, partidele politice, asociații, ligi și fundații, persoane fizice și juridice, studenți, elevi și militari.

(5) După ce au depus coroana, militarii se întorc față în față și, în același timp cu persoanele oficiale, salută - personalitățile civile române salută prin ducerea brațului drept la piept în dreptul inimii, timp în care se păstrează un moment de reculegere de trei-cinci secunde.

(6) După plecarea persoanei oficiale, militarii care au purtat coroana se deplasează la locurile stabilite.

(7) Garda de onoare și garda la monument rămân în timpul depunerilor de coroane, jerbe și buchete de flori în poziția "pentru onor".

(8) Organizatorii iau măsuri pentru ca timpul de depunere a coroanelor, jerbelor și buchetelor de flori să fie cât mai scurt.

ART. 62

La ordin și în funcție de spațiul existent în zona monumentului, garda de onoare și muzica militară defilează, prezentând onorul la monument, după care se deplasează la locul stabilit; dacă nu se defilează, la plecarea persoanei oficiale, muzica militară intonează "Marșul de întâmpinare", iar garda de onoare prezintă onorul.

ART. 63

(1) Garda la monument se instalează odată cu intrarea în dispozitiv a gărzii de onoare și se ridică după ce participanții la ceremonie au părăsit locul de desfășurare; schema de principiu a organizării și desfășurării ceremoniei militare pentru depuneri de coroane de flori la monumente/însemne comemorative cu ocazia vizitelor oficiale în România a persoanelor prevăzute la art. 10 este prezentată în anexa nr. 8.

(2) Pe timpul defilării și acordării onorului la monument, persoanele participante se dispun de o parte și alta a acestuia, acolo unde situația o permite.

ART. 64

(1) În celelalte garnizoane/localități unde există cimitire sau monumente ale eroilor români, când nu participă personalitățile prevăzute la art. 10, în funcție de posibilități, ceremoniile militare se desfășoară în conformitate cu prevederile art. 61-63 și anexei nr. 8a.

(2) Acolo unde nu se pot asigura gardă de onoare și muzică militară, prezența militară este marcată de un grup restrâns de militari activi, de cadre militare în rezervă sau în retragere, de undoi trompeți și o gardă la monument sau cimitir, iar ceremonia cuprinde:

- a) intonarea semnalului "Atențiune";
- b) oficierea serviciului religios;
- c) depuneri de coroane, jerbe și buchete de flori, timp în care militarii din asistență salută;
- d) intonarea imnului specific statului respectiv - dacă este prevăzut în protocol - sau a semnalului "Stingerea" de către trompeți după depunerea ultimei coroane, jerbe sau buchet de flori;
- e) păstrarea unui moment de reculegere.

SECȚIUNEA a 12-a

Plecarea/sosirea unor detașamente/unități militare române la/de la activități organizate sub egida ONU, NATO, UE sau a altor organizații internaționale

ART. 65

(1) Ceremonia de plecare în misiune se organizează de către eșalonul superior al detașamentului/unității militare.

(2) Ceremonia de plecare în misiune se organizează la sediul detașamentului/unității militare sau într-un alt loc, la data și locul propuse de către structura organizatoare și aprobată de eșalonul superior.

(3) Ceremonia de plecare în misiune se desfășoară astfel:

- a) după constituirea formației, trompetul intonează succesiv semnalele "Atențiune" și "Prevestirea pentru primirea generalului";
- b) comandantul detașamentului/unității militare prezintă onorul;
- c) persoana oficială salută drapelul de luptă, după care ocupă locul în dispozitiv;
- d) muzica militară intonează imnul național al României;
- e) comandantul detașamentului execută apelul solemn;
- f) reprezentantul Centrului de Conducere Operațională dă citire extrasului din Ordinul de participare la misiune;
- g) se oficiază serviciul religios;
- h) comandantul detașamentului/unității militare, alte personalități și persoana oficială rostesc alocuțiuni;
- i) se realizează dispozitivul de defilare și are loc defilarea detașamentului/unității militare;
- j) se deplasează drapelul de luptă la locul de păstrare;
- k) au loc întâlniri cu mass-media, cu familiile și rudele militarilor;
- l) masă festivă.

ART. 66

(1) Ceremonia de primire a militarilor români sosiți în teatrele de operații pentru executarea misiunii se organizează în conformitate cu protocoalele agreeate de țara noastră și cu regulile interne ale misiunii.

(2) Ceremonia cuprinde, de regulă, următoarele activități:

- a) prezentarea raportului și trecerea în revistă a detașamentului/unității militare;
- b) înălțarea drapelului României și intonarea sau redarea pe bandă magnetică a imnului național al României; toți participanții români intonează varianta prescurtată a imnului național al României, prezentată în anexa nr. 6;
- c) citirea mesajului de transfer al autorității asupra forțelor românești, la primul tur de misiune;
- d) citirea, după caz, a altor documente care reglementează desfășurarea misiunii;
- e) rostirea alocuțiunii de către reprezentantul șefului Statului Major General sau de comandantul detașamentului/unității militare.

ART. 67

(1) Dacă în zona de dispunere/responsabilitate a detașamentului/unității militare efectuează vizite reprezentanți ai autorităților de stat române și ai Ministerului Apărării Naționale, precum și reprezentanți de rang înalt ai ONU sau ai altor organizații internaționale, se execută revista de front în funcție de dispersarea efectivelor în misiuni.

(2) La festivitate sunt invitați să participe comandantul forțelor ONU sau ale altor organizații internaționale din zonă și ambasadorul României în țara respectivă.

(3) După revista de front și, eventual, înmânarea medaliei ONU unor militari, oaspeții sunt invitați într-o sală special amenajată unde se fac informări reciproce, schimburi de cadouri sau obiecte simbolice și se țin alocuțiuni.

ART. 68

(1) Militarii sosiți din misiuni multinaționale sunt întâmpinați de reprezentanți ai ministrului apărării naționale, ai șefului Statului Major General, ai Centrului de Conducere Operațională, ai șefilor statelor majore ale categoriilor de forțe ale armatei, precum și ai comandamentelor de armă.

(2) Ceremonia de primire se organizează de către eșalonul superior al detașamentului, la sosirea pe aeroport/port/gară, numai pentru eșalonul în care se află comandantul și drapelul de luptă, și se desfășoară astfel:

a) la începerea debarcării, trompetul intonează "Atențiune", iar la coborârea comandantului împreună cu drapelul de luptă și garda drapelului, muzica militară intonează "Marșul de întâmpinare" până când unitatea realizează dispozitivul de adunare;

b) după constituirea formației, trompetul intonează succesiv semnalele "Atențiune" și "Prevestirea pentru primirea generalului";

c) comandantul detașamentului/unității militare prezintă onorul și dă raportul persoanei oficiale cu rangul cel mai înalt;

d) persoana oficială salută drapelul de luptă, după care muzica militară intonează imnul național al României;

e) persoana oficială trece în revistă formația și îi salută cu formula "Bine ați venit!", la care militarii răspund "Să trăiți!".

(3) Ceremonia de primire în unitatea militară se organizează de structura militară prevăzută la alin. (2), după sosirea tuturor participanților la misiune, în prezența întregului efectiv al unității militare, și constă din:

a) primirea persoanei oficiale/reprezentantului eșalonului superior;

b) salutul drapelului de luptă și ocuparea locului în dispozitiv de către persoana oficială/reprezentantul eșalonului superior;

c) muzica militară intonează imnul național al României;

- d) desfășurarea apelului solemn;
- e) oficierea serviciului religios;
- f) cuvântul comandantului detașamentului/unității militare;
- g) cuvântul persoanei oficiale/reprezentantului eșalonului superior;
- h) acordarea de premii și înmânarea de distincții;
- i) realizarea dispozitivului de defilare și defilarea trupelor;
- j) întâlniri cu mass - media, cu familiile și rudele militarilor.

(4) Ceremonialul militar executat la plecarea/sosirea în/din misiune a unei nave de luptă se face conform reglementărilor Forțelor Navale.

CAP. III

Ceremonii militare la nivel de garnizoană

SECȚIUNEA 1

Sărbătorirea zilelor categoriilor de forte ale armatei, genurilor de armă, specialităților militare, marilor unități și unităților din Armata României

ART. 69

(1) Zilele categoriilor de forțe ale armatei - Ziua Forțelor Terestre, Ziua Forțelor Aeriene, Ziua Forțelor Navale - se sărbătorește anual, prin organizarea de ceremonii militare, la nivelul categoriilor de forțe ale armatei respective, prilej cu care se emite un ordin al ministrului apărării naționale sau un ordin comun cu ministrul afacerilor interne și cu ministrul transporturilor, pentru Ziua Forțelor Aeriene și Ziua Forțelor Navale.

(2) Ziua genului de armă, a specialității militare, a mării unități sau a unității militare se sărbătorește prin organizarea de ceremonii militare la împlinirea unui număr de ani divizibil cu cinci, iar datele față de care se calculează periodicitatea aniversării sunt cele de înființare cu atestat/ordin.

(3) Datele de înființare sunt atestate de Serviciul istoric al armatei prin emiterea unei Note documentare.

(4) Rapoartele, proiectele de ordin sau de dispoziție și programul activităților ce se desfășoară sunt înaintate ierarhic, pentru aprobare, cu o lună înainte de data respectivă, însoțite de Nota documentară.

(5) Cu prilejul ceremoniilor prevăzute la alin. (2), se emit ordine sau dispoziții de secretarii de stat, șeful Statului Major General, secretarul general al Ministerului Apărării Naționale, șeful Corpului de control și inspecție sau de șefii structurilor care au în subordine genul de armă, specialitatea militară, marea unitate sau unitatea militară respectivă.

(6) Până la nivel de batalion/similare inclusiv, ordinele aniversare se emit de către șefii categoriilor de forțe ale armatei/comandanții comandamentelor de armă.

(7) Începând cu nivelul regiment inclusiv, la sărbătorirea genului de armă sau a specialității militare, ordinele aniversare se emit de către șeful Statului Major General.

(8) La împlinirea unui număr multiplu de 25 de ani de la înființare, se emite un ordin al ministrului apărării naționale.

ART. 70

La aniversările prevăzute la art. 69 pot fi invitați reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, conducători ai partidelor politice legal constituite, ierarhi și slujitori ai bisericilor și cultelor recunoscute de lege, veterani de război, reprezentanți ai altor ministere, departamente și instituții ale statului, foști comandanți sau șefi, personalități militare sau civile, cadre militare în rezervă sau în retragere care au lucrat anterior în comandamentul/marea unitate/unitatea militară respectivă, familii ale cadrelor militare, elevi și studenți.

ART. 71

Metodologia desfășurării activităților prilejuite de sărbătorirea zilelor categoriilor de forțe ale armatei, ale genurilor de armă, ale specialităților militare, marilor unități și unităților din Armata României este prevăzută în anexa nr. 9.

SECȚIUNEA a 2-a

Retragerea cu torte

ART. 72

(1) Solemnitatea retragerii cu torte se organizează pentru cinstirea marilor aniversări istorice cu caracter național sau militar, în piața publică, și se desfășoară numai cu aprobarea șefului Statului Major General.

(2) Militarii care iau parte la retragerea cu torte sunt din unitățile garnizoanei, nu poartă armament și execută deplasarea pe jos.

ART. 73

(1) Unitățile/subunitățile militare stabilite se adună în locul ordonat, aprind torțele și, în sunetul marșului "Retragerea" intonat de muzica militară, încep deplasarea pe itinerarul stabilit, trecând prin fața reședinței militare a celui mai mare eșalon din garnizoană; în garnizoana București, prin fața reședinței prezidențiale.

(2) Când festivitatea a luat sfârșit, unitățile/subunitățile militare se deplasează în formație, sub comandă, la cazărmi sau la locurile stabilite unde se iau măsurile corespunzătoare de stingere a torțelor.

(3) În timpul deplasării pe itinerarul stabilit, militarii din cadrul unităților/subunităților, în alternanță cu muzica militară, interpretează diferite marșuri.

SECȚIUNEA a 3-a

Salvele de artilerie și focurile de artificii

ART. 74

(1) În principiu, salvele de artilerie se trag la:

- a) investirea în funcție a Președintelui României;
- b) sosirea/plecarea în/din țară a șefilor altor state care efectuează/au efectuat vizite oficiale;
- c) sărbătorile naționale sau cu caracter militar;
- d) sosirea unor nave militare străine în porturile românești, în vizită oficială;
- e) înhumarea președintelui României decedat în timpul exercitării funcției, precum și a foștilor președinți/șefi de stat ai României.

Lit. e) a alin. (1) al art. 74 a fost introdusă de pct. 2 al art. I din ORDINUL nr. M.133 din 10 noiembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 925 din 17 noiembrie 2016.

(2) De regulă, se execută 21 de salve de artilerie în timpul intonării imnului național al României sau la ora stabilită prin planul de desfășurare a ceremoniei militare.

ART. 75

Focurile de artificii se execută, de regulă, cu ocazia unor sărbători naționale cu caracter militar, cultural sau sportiv; uneori ele pot însoți retragerea cu torțe.

ART. 76

Situațiile și condițiile de executare a salvelor de artilerie și a focurilor de artificii se reglementează, pentru fiecare caz în parte, prin dispoziție a șefului Statului Major General.

SECȚIUNEA a 4-a

Dezvelirea unui monument sau însemn comemorativ militar ori de importanță istorică națională

ART. 77

La ceremonia dezvelirii unui monument sau însemn comemorativ militar ori de importanță istorică națională se asigură detașament de onoare, în raport cu semnificația evenimentului și a nivelului de reprezentare.

ART. 78

(1) Onorul militar se prezintă în toate situațiile numai personalităților prevăzute la art. 10.

(2) Când persoana oficială a ajuns în fața monumentului/însemnului comemorativ militar, pe semnal de trompet/trompeți, se coboară husa de pe monument/însemnul comemorativ militar; garda de onoare rămâne în tot acest timp în poziția "pentru onor".

(3) După dezvelirea monumentului sau însemnului comemorativ militar, comandantul gărzii de onoare trece garda de onoare în poziția "pe loc repaus", cu arma la picior, și comandă efectivelor să se descopere pentru oficierea serviciului religios.

(4) După oficierea serviciului religios de sfințire a monumentului sau însemnului comemorativ militar, se țin alocuțiuni în ordinea de precădere sau în cea stabilită de organizatori; apoi se comandă onorul cu garda de onoare și, în sunetele "Imnului Eroilor", se depun coroanele, jerbele și buchetele de flori.

(5) În încheiere, garda de onoare și muzica militară defilează, dacă locul permite, prezentând onorul militar la monumentul sau însemnul comemorativ militar ori de importanță istorică națională; dacă nu se defilează, la plecarea persoanei oficiale muzica militară intonează "Marșul de întâmpinare", iar garda de onoare prezintă onorul.

SECȚIUNEA a 5-a

Funeraliile cu onoruri militare

ART. 79

(1) Funeraliile cu onoruri militare se organizează pentru militarii în activitate, în rezervă sau în retragere și veteranii de război decedați, președintele României, președinții Senatului și Camerei Deputaților și prim-ministrul Guvernului României, în caz de deces pe timpul exercitării funcțiilor, la decesul foștilor președinți/șefi de stat ai României, precum și pentru persoanele civile decedate decorate cu ordine naționale, la solicitarea familiei sau autorităților locale, adresată comandantului garnizoanei.

Alin. (1) al art. 79 a fost modificat de pct. 3 al art. I din ORDINUL nr. M.133 din 10 noiembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 925 din 17 noiembrie 2016.

(2) Funeraliile cu onoruri militare se organizează în conformitate cu prevederile anexei nr. 10.

(3) Se pot acorda onoruri militare și militarilor altor state, decedați în timpul executării misiunilor oficiale în țara noastră; în acest caz, activitatea se organizează cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, pe baza acordurilor speciale cu ambasada statului respectiv sau cu organizația internațională/europeană de securitate sub mandatul căreia a servit militarul.

ART. 80

(1) Onorurile militare se prezintă cu gărzi constituite în acest scop, cărora li se pot adăuga și alte trupe, conform unor dispoziții speciale.

(2) Drapelul de luptă se scoate fără decorații și panglici, dar cu o panglică de doliu lungă de 100 cm și lată de 10-15 cm, care se leagă cu un capăt de partea de sus a hampei drapelului.

(3) Pentru acordarea onorurilor militare, după caz, se stabilesc:

- a) gardă de onoare;
- b) drapel de luptă;
- c) trompet;
- d) subunitate pentru executarea salvelor;
- e) gardă la sicriu/catafalc;
- f) militari, fără arme, pentru purtarea crucii, portretului, ordenelor/decorațiilor, coroanelor, capacului și sicriului la mormânt.

ART. 81

Pentru însoțirea sicriului în timpul transportului până la localitatea unde are loc înmormântarea/incinerarea, se numește o gardă la sicriu formată din patru-opt militari, sub comandă.

ART. 82

(1) Transportarea sicriului se face cu un car mortuar, de regulă un autovehicul, iar pentru generali și amirali activi, în rezervă sau în retragere, pentru președintele României, președinții Senatului și Camerei Deputaților și prim-ministrul Guvernului României, în caz de deces în timpul exercitării funcției, și pentru foștii președinți/șefi de stat ai României, pe un afet de tun.

Alin. (1) al art. 82 a fost modificat de pct. 4 al art. I din ORDINUL nr. M.133 din 10 noiembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 925 din 17 noiembrie 2016.

(2) Pentru ducerea decorațiilor defunctului se stabilește câte un militar la fiecare pernă cu decorații; ordinele se fixează câte unul pe o pernă, iar medaliile, mai multe pe aceeași pernă.

(3) Pentru cadrele militare decedate, pe capacul sicriului se fixează șapca și drapelul României, iar pentru soldații și gradații profesioniști, precum și pentru veteranii de război, drapelul României.

(4) Organizarea funeraliilor cu onoruri militare pentru militarii cu grade de general/amiral se execută sub îndrumarea unui militar activ/rezervă cu gradul de cel puțin general de brigadă, general de flotilă aeriană sau contraamiral de flotilă desemnat prin grija comandantului de garnizoană.

ART. 83

(1) Garda pentru onorurile militare și persoanele care însoțesc sicriul formează cortegiul militar funerar.

(2) Ofițerii și subofițerii participanți la onorul militar poartă ținuta de sezon, precizată de comandantul garnizoanei.

(3) Militarii din garda la sicriu poartă ținuta stabilită, au armamentul din dotare, iar pe mâneca stângă, deasupra cotului, banderola de doliu.

(4) În ziua înmormântării, comandantul gărzii la sicriu organizează schimburi formate din câte patru militari; militarii dintr-un schimb se așează pe ambele părți, la capetele sicriului, la unu-doi pași de acesta și stau în poziția "drepti", ținând pistoalele-mitralieră sau puștile automate în poziția "la piept".

(5) Cei patru militari stau cu fața spre intrarea în încăperea și se schimbă la fiecare 15 minute.

(6) La sicriu se pot instala și schimburi de onoare, constituite din delegați ai unităților/instituțiilor/formațiunilor militare și ai autorităților publice; militarii din schimburile de onoare nu poartă armament.

(7) Schimburile de onoare se dispun singure sau alături de militarii gărzii la sicriu, la distanță de unu-doi pași, în partea exterioară față de sicriu, și se schimbă la fiecare trei-cinci minute.

(8) Militarii care aduc un ultim omagiu celui decedat salută la intrarea în încăperea, se descoperă, rămân cu fața îndreptată în lungul sicriului și păstrează un moment de reculegere; apoi se întorc la stânga/dreapta, trec prin fața catafalcului, prezintă condoleanțe familiei, ies din încăperea și se acoperă.

(9) În funcție de protocolul stabilit și de dorința familiei, garda și trompetul se pot deplasa la locuința militarului decedat și pot însoți cortegiul funerar la biserică și la cimitir.

(10) La locuință, garda pentru onorul militar se dispune în formația "în linie" cu frontul orientat spre locul de scoatere a sicriului, având trompetul și drapelul de luptă la flancul drept.

ART. 84

(1) În momentul scoaterii sicriului din locuință și din biserică, precum și al sosirii la cimitir, garda prezintă onorul, militarii din afara formației rămân acoperiți, iau poziția "drepti" și salută; cei care însoțesc cortegiul militar funerar sunt descoperiți.

(2) Cortegiul militar funerar se deplasează la locul de înmormântare în următoarea ordine:

- a) militarul cu crucea;
- b) persoană civilă cu coliva, prescura și vinul;
- c) militarul cu portretul defunctului;
- d) militarii purtători ai pernelor cu decorațiile acestuia;
- e) militarii cu coroanele și jerbele de flori;
- f) militarii cu capacul sicriului;
- g) preoții;
- h) militarii cu sicriul;
- i) familia;
- j) oficialitățile;
- k) drapelul de luptă și garda de onoare;
- l) trompetul;
- m) cadrele militare și alte persoane participante.

(3) În timpul deplasării, militarii din garda la sicriu merg pe ambele părți ale sicriului/carului mortuar, ținând pistoalele-mitralieră sau puștile-automate în poziția "la piept".

(4) După săvârșirea serviciului religios de înmormântare, în locul unde acesta a fost oficiat, înainte de organizarea cortegiului funerar pentru deplasarea spre mormânt sau înainte de coborârea sicriului în mormânt, se ține adunarea de doliu, la care ia cuvântul un militar care l-a cunoscut foarte bine pe cel decedat sau comandantul unității militare; în continuare poate lua cuvântul și un membru al familiei.

(5) Pe timpul cântării religioase "Veșnica Pomenire", detașamentul de onoare este dispus cu fața spre mormânt, militarii având arma în poziția "la picior".

(6) În cazul personalului aeronautic decedat în accidente de aviație, pe timpul deplasării sicriului/carului mortuar spre locul de înmormântare, se execută un survol cu un număr variabil de avioane, conform aprobării autorității de decizie competente.

(7) În timpul coborârii sicriului în mormânt, garda prezintă defunctului onorul fără a înclina drapelul de luptă, iar trompetul intonează semnalul "Marșul funebru"; concomitent, subunitatea destinată pentru salve, execută trei salve cu cartușe de manevră.

(8) După executarea salvelor, trompetul intonează semnalul "Stingerea".

ART. 85

Când defunctul este depus la "Ansamblul funerar", adunarea de doliu și serviciul religios se desfășoară în capelă sau în fața acesteia.

ART. 86

(1) În cazul incinerării, garda pentru onorul militar se dispune, din timp, în afara clădirii crematoriului, având frontul paralel cu direcția de deplasare a cortegiului militar funerar.

(2) După adunarea de doliu, până la introducerea sicriului în clădirea crematoriului și în timpul incinerării, trompetul intonează semnalul "Marș funebru".

(3) Când corpul defunctului este coborât pentru incinerare, garda prezintă onorul, iar subunitatea destinată pentru salve execută trei salve cu cartușe de manevră.

(4) După executarea salvelor, trompetul intonează semnalul "Stingerea".

ART. 87

Pe navele militare, în cazul decesului la bord, cadrelor militare, soldaților și gradaților profesioniști li se acordă salutul funebru; salutul funebru se dă la debarcarea defunctului de la bord sau la scufundarea lui în apă.

ART. 88

Nu li se acordă onoruri militare militarilor care au decedat ca urmare a săvârșirii unor infracțiuni, celor care s-au sinucis - dacă există certitudinea acestor fapte - și celor condamnați cu pedeapsa complementară a degradării militare.

ART. 89

Abrogat.

Art. 89 a fost abrogat de pct. 5 al art. I din ORDINUL nr. M.133 din 10 noiembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 925 din 17 noiembrie 2016.

ART. 90

Veteranilor de război și cadrelor militare în rezervă sau în retragere decedați li se acordă onorurile militare cuvenite, prin grija comandantului garnizoanei.

ART. 91

(1) În cazul decesului unui militar sau civil din Ministerul Apărării Naționale aflat în misiune în afara granițelor țării, funeraliile cu onoruri militare se includ în succesiunea de activități prevăzute în Metodologia privind organizarea și desfășurarea ceremonialurilor funerare pentru personalul aflat în misiune în străinătate, decedat în teatrele de operații, în acțiuni de luptă sau în atentate teroriste, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.802/2004, și se organizează conform anexei nr. 10.

Alin. (1) al art. 91 a fost modificat de pct. 6 al art. I din ORDINUL nr. M.133 din 10 noiembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 925 din 17 noiembrie 2016.

(2) În timpul transportului spre țară, garda la sicriu este condusă, de regulă, de comandantul/șeful nemijlocit al decedatului, iar în cazul decesului mai multor militari sau civili din subunități diferite, comandantul gărzii este numit de comandantul/șeful unității militare/detașamentului care acționează în teatrul de operații.

(3) La punctul de intrare în țară - aeroport se desfășoară activitățile prevăzute în anexa nr. 11.

(4) În timpul desfășurării funeraliilor cu onoruri militare, fiecare sicriu este acoperit cu drapelul României.

(5) Pentru repatrierea urnelor funerare ale personalităților militare și civile care, potrivit legii, au dreptul la ceremonial militar funebru se execută activitățile prevăzute în anexa nr. 12.

ART. 92

În cazul eroilor căzuți la datorie în misiuni interne și externe se înmânează familiei drapelul României, având înscris pe el numele defunctului, după înhumarea/incinerarea acestora.

CAP. IV

Ceremonii militare la nivel unitate

SECȚIUNEA 1

Vizite în unități militare și la activități de pregătire militară

ART. 93

(1) Cu ocazia vizitelor anunțate ale personalităților prevăzute la art. 10 în unități militare, comandantul unității întâmpină persoana oficială la intrarea principală în unitatea militară sau în raionul punctului de comandă, dacă unitatea militară se află în teren sau la activități de pregătire militară.

(2) Pentru acordarea onorului militar, la sosirea personalității se constituie garda de onoare, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 5.

(3) Când în unități militare sosesc mai multe personalități militare și civile, ceremonia se organizează la nivelul persoanei cu funcția cea mai înaltă; la funcții egale, militarii au prioritate față de civili.

(4) În cazul personalităților civile cu funcții egale, ordinea de precădere se stabilește după criteriul vârstei.

SECȚIUNEA a 2-a

Înmânarea drapelului de luptă

ART. 94

(1) Înmânarea drapelului de luptă se face de către Președintele României sau, în numele acestuia, de către ministrul apărării naționale ori de reprezentanții desemnați de acesta.

(2) Data ceremoniei se stabilește cu aprobarea persoanelor care au dreptul să înmâneze drapelul de luptă, stabilindu-se pe cât posibil, în zilele aniversare pentru militarii din unitatea respectivă - Ziua Armatei României, zilele categoriilor de forțe ale armatei, ale genurilor de armă, ale specialităților militare, ale marii unități sau unității militare.

(3) Ceremonia înmânării drapelului de luptă se poate organiza pentru o singură unitate militară sau pentru mai multe unități militare în același timp și loc; aceasta se desfășoară, pe cât posibil, în locuri publice, la monumente cu rezonanță istorică pentru poporul și armata română sau la unitatea militară care primește drapelul.

ART. 95

Ceremonia militară cuprinde următoarele activități:

a) la ora stabilită, în timpul apropierei persoanei desemnate să înmâneze drapelul de luptă, trompetul sună semnalul "Atențiune";

b) comandantul unității militare prezintă onorul și raportează că este gata pentru începerea ceremoniei;

c) persoana care înmânează drapelul de luptă trece unitatea în revistă, se deplasează în fața și la centrul formației, salută personalul unității militare și apoi își ocupă locul în tribună, după care toboșarii execută "Tremolo", iar trompeții dau semnalul de începere a festivității;

d) la sosirea drapelului de luptă, muzica militară intonează "Marșul de întâmpinare", iar unitatea militară prezintă onorul la drapel;

e) garda drapelului cu drapelul de luptă se deplasează pentru a-și ocupa locul stabilit, apoi militarul port-drapel se instalează în fața formației, la centru;

f) comandantul unității militare ordonă descoperirea în vederea oficierii serviciului religios;

g) drapelul de luptă se înclină la orizontală, preoții militari și/sau preoții civili invitați oficiază serviciul religios de sfințire a drapelului de luptă care se încheie cu deplasarea unui preot la drapel și stropirea lui cu aghiasmă în timp ce rostește: "Se sfințește acest drapel de luptă prin stropirea cu apă sfințită în numele Tatălui, și-al Fiului și-al Sfântului Duh! Amin";

h) la terminarea oficierii serviciului religios, comandantul unității militare le ordonă militarilor să se acopere;

i) persoana desemnată dă citire Decretului prezidențial de acordare a drapelului de luptă, iar militarii, din proprie inițiativă, iau poziția "drepti";

j) comandantul unității militare comandă onorul la drapel; persoana desemnată să înmâneze drapelul de luptă se deplasează în fața acestuia, militarul port-drapel desfășoară drapelul de luptă, ținându-l cu ambele mâini în poziție orizontală, cu acvila în partea dreaptă, și îl transferă persoanei desemnate să-l înmâneze, care se întoarce cu fața la formație, iar militarul port-drapel se deplasează în formația gărzii drapelului;

k) comandantul unității militare se apropie, se descoperă, îngenunchează cu piciorul drept și sărută flamura drapelului de luptă, după care se ridică, se acoperă, primește drapelul de luptă de la persoana desemnată, apucă cu ambele mâini hampa drapelului de luptă, ținându-l în poziție orizontală, și se întoarce spre unitate;

l) la înmânarea drapelului de luptă, persoana desemnată se adresează comandantului unității militare: "Vă înmânez drapelul de luptă al ... - denumirea în clar a unității", la care comandantul unității militare răspunde "Servesc Patria!";

m) persoana care a înmânat drapelul de luptă revine în tribună, iar garda drapelului de luptă se apropie de comandantul unității militare, dispunându-se în stânga acestuia;

n) comandantul unității militare, însoțit de garda drapelului de luptă, se deplasează în fața și la centrul formației și ordonă "Rostiți după mine!", după care pronunță solemn: "Jur să păstrez ca pe lumina ochilor drapelul de luptă tricolor, simbol al unității, suveranității și independenței naționale, al onoarei, vitejiei și gloriei militare a poporului

român, al tradițiilor eroice străbune și al patriei mele, România", iar militarii unității care primește drapelul de luptă, rostesc jurământul după comandant;

o) după depunerea jurământului, comandantul unității militare însoțit de garda drapelului defilează cu drapelul de luptă prin fața unității militare, începând de la flancul drept până la flancul stâng și se întoarce la centrul și în fața formației; în timpul defilării cu drapelul de luptă prin fața formației, militarii strigă "URA" prelung, repetat, în valuri; comandantul unității militare predă drapelul de luptă militarului port-drapel, iar garda se deplasează spre flancul drept al unității militare, pe linia rândului întâi al formației;

p) după ce garda drapelului de luptă își ocupă locul în formație, comandantul unității militare dă comanda "pe loc-repaus" și își ocupă locul în formație;

q) persoana care a înmănat drapelul de luptă rostește o alocuțiune despre semnificația acestui eveniment; în încheiere, când aceasta felicită unitatea militară, militarii din formație, din proprie inițiativă, iau poziția "drepti", după care intonează imnul național al României;

r) comandantul unității militare ordonă încolonarea pentru defilare; muzica militară iese în fața tribunei și împreună cu militarii din formație, interpretează un marș patriotic sau ostășesc, după care unitatea militară realizează dispozitivul pentru defilare;

s) comandantul unității militare, dispus în capul coloanei dispozitivului de defilare, dă comanda pentru defilare;

ș) după defilare și prezentarea onorului de către muzica militară, asistența se retrage, iar unitatea militară revine pe locul desfășurării ceremoniei și, sub comanda comandantului/locțiitorului comandantului unității militare, se face defluirea unității în cazarmă, când ceremonia s-a desfășurat în afara acesteia, și depunerea drapelului de luptă la locul de păstrare.

ART. 96

(1) În situația în care drapelul de luptă se primește de o mare unitate militară care are toate unitățile militare în aceeași garnizoană, acestea participă la ceremonie cu drapelele de luptă și numărul de personal stabilit în funcție de mărimea spațiului în care se desfășoară ceremonia.

(2) Când marea unitate militară are dispuse unitățile militare în mai multe garnizoane, ceremonia înmânării drapelului de luptă se desfășoară la una din unitățile sale militare din garnizoana în care este dislocat comandamentul mării unități.

(3) De la unitățile militare subordonate care nu se află în aceeași garnizoană, participă la ceremonie comandanții de unități, ofițerii și subofițerii desemnați, precum și câte o subunitate constituită din soldați și gradați profesioniști.

ART. 97

Ceremonia înmânării drapelului de luptă mai multor unități militare se organizează, în principiu, ca pentru o singură unitate militară, cu următoarele particularități:

a) se numește un șef al ceremoniei care asigură desfășurarea activităților, dând comenzile pentru toate unitățile militare participante;

b) comandanții unităților ies pe locul de primire a drapelelor de luptă la comanda șefului ceremoniei;

c) drapelele de luptă ale tuturor unităților militare se adună în același loc, la centrul și în fața întregii formații;

d) se oficiază un singur serviciu religios pentru sfințirea tuturor drapelelor de luptă.

SECȚIUNEA a 3-a

Decorarea drapelului de luptă

ART. 98

Decorarea drapelului de luptă se face de Președintele României ori, în numele acestuia, de ministrul apărării naționale sau șeful Statului Major General.

ART. 99

Ceremonia decorării drapelului de luptă cuprinde următoarele activități:

a) la ora stabilită, persoana desemnată se apropie de locul de adunare a mării unități/unității militare, primește raportul de la comandantul acesteia, trece unitatea în revistă și salută unitatea; în timpul apropierii, muzica militară intonează "Marșul de întâmpinare";

b) după răspunsul la salut, comandantul ordonă ieșirea drapelului de luptă, împreună cu garda sa, în fața și la mijlocul formației și comandă onorul la drapel, garda drapelului de luptă iese din formație și se oprește în fața persoanei care înmânează decorația; odată cu începerea deplasării, muzica militară intonează "Marșul de întâmpinare";

c) după oprirea drapelului de luptă pe locul ordonat, șeful structurii de personal și mobilizare/reprezentantul eșalonului superior dă citire Decretului prezidențial, iar persoana desemnată se apropie de drapelul de luptă și fixează decorația pe cravata special destinată;

d) ordinele României se fixează, în funcție de importanța lor, primul la marginea de sus a cravatei, iar celelalte de-a lungul cravatei, de sus în jos, la distanța de 5-10 cm unul de altul;

e) panglica decorației se fixează cu un șnur auriu la partea superioară a manșonului tronconic, sub suportul acvilei;

f) după ce decorația este fixată, muzica militară intonează imnul național al României, iar la terminarea acestuia, comandantul mării unități/unității militare comandă "pe loc-repaus";

g) Președintele României/ministrul apărării naționale/șeful Statului Major General rostește o alocuțiune, arătând meritele pentru care mării unități/unității militare i s-a conferit decorația; alocuțiunea se încheie cu o formulă de felicitare;

h) comandantul mării unități/unității militare al cărei drapel de luptă a fost decorat mulțumește în alocuțiunea sa pentru distincția acordată, apoi comandă onorul la drapel, după care, urmat de garda drapelului cu drapelul de luptă în poziția "pentru defilare", trece prin fața formației de la flancul drept la flancul stâng; în acest timp militarii strigă "URA" prelung, repetat, în valuri; la întoarcere, când ajunge în fața și la mijlocul formației, comandantul se oprește, își reia vechiul loc; garda drapelului continuă deplasarea până la flancul drept al formației, iar unitatea trece în poziția "pe loc repaus"; comandantul dă comenzile necesare pentru încolonare și defilare;

i) în teatrele de operații acest tip de operațiuni se execută fără defilarea forțelor.

ART. 100

Înmânarea și decorarea drapelului de luptă al navelor militare se face conform reglementărilor Forțelor Navale.

SECȚIUNEA a 4-a

Prezentarea drapelului de luptă

ART. 101

(1) Prezentarea drapelului de luptă se face de către comandantul unității militare, într-un cadru solemn.

(2) Pentru prezentarea drapelului de luptă se desfășoară următoarele activități:

a) unitatea se adună cu întregul efectiv, cu armamentul individual, în formația pentru revista de front; drapelul de luptă se scoate de la locul de păstrare de către garda drapelului;

b) la apropierea drapelului de luptă, comandantul unității militare comandă onorul la drapel;

c) garda cu drapelul de luptă se oprește în fața și la mijlocul formației unității, la șase-opt pași în dreapta comandantului, iar prin mijloace audio-electronice se difuzează imnul național al României;

d) după difuzarea imnului național al României, se comandă trecerea în poziția "pe loc repaus";

e) într-o alocuțiune, comandantul unității militare prezintă semnificația drapelului de luptă și descrie faptele glorioase ale unității militare;

f) comandantul unității militare comandă onorul la drapel, iar garda drapelului defilează cu drapelul de luptă prin fața unității militare, începând de la flancul drept până la flancul stâng, după care își ocupă locul inițial în fața formației;

g) solemnitatea se încheie cu defilarea unității militare prin fața drapelului de luptă și a comandantului unității militare.

(3) După terminarea defilării, unitatea militară revine în formația de adunare, iar comandantul unității militare dă comenzile pentru depunerea drapelului de luptă la locul de păstrare.

ART. 102

Militarii din unitățile, instituțiile și formațiunile militare care nu au drapel de luptă participă la solemnitatea de prezentare a drapelului de luptă la una din unitățile militare din garnizoană care are drapel de luptă, stabilită de comandantul garnizoanei.

SECȚIUNEA a 5-a

Depunerea jurământului militar

ART. 103

(1) Ceremonia depunerii jurământului militar are loc, de regulă, în cadrul fiecărei unități, uneori întrunit, în incinta cazarmii în care sunt dispuse mai multe unități militare, iar cu aprobarea șefului Statului Major General, în piețe publice, la monumente sau locuri istorice cu semnificație simbolică pentru națiune.

(2) Pentru realizarea cadrului solemn, în locul de desfășurare a ceremoniei se arborează drapele ale României și se expun cele mai semnificative categorii de tehnică militară din dotarea unității.

(3) Această activitate se organizează astfel încât să constituie un moment de referință unic în viața oricărui militar, fapt ce impune, pe lângă solemnitatea specific militară, o profundă comunicare sufletească, la care sunt invitate să participe deopotrivă reprezentanți ai cultelor religioase recunoscute, familia și comunitatea/societatea.

(4) La ceremonia depunerii jurământului militar pot participa reprezentanți ai autorităților publice, ai societății civile, cadre militare în rezervă și în retragere, veterani de război, părinți și rude ale militarilor.

ART. 104

Ceremonia militară prilejuită de acest eveniment constă în:

- a) întâmpinarea persoanei oficiale;
- b) prezentarea onorului și darea raportului;
- c) salutul drapelului de luptă și ocuparea locului în dispozitiv de către persoana oficială;
- d) rostirea alocuțiunii de către comandantul unității militare despre semnificația depunerii jurământului militar;
- e) oficierea serviciului religios, conform prevederilor anexei nr. 13; serviciul religios este săvârșit de preoții militari sau, acolo unde nu există, de preoți invitați;
- f) prezentarea onorului la drapel și deplasarea acestuia în fața și la mijlocul formației; comandantul unității militare se dispune în dreapta, iar preotul militar în stânga drapelului de luptă;
- g) înclinarea drapelului de luptă la 45° și rostirea, după comandant, a jurământului de către militari; textul jurământului este prevăzut la art. 9 alin. (1) din Legea nr. 446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare;
- h) rostirea rugăciunii de sacralizare a legământului de către preot, conform prevederilor anexei nr. 14;
- i) rostirea, în aceeași notă, de către comandant, a frazei: "Ostași, de azi înainte, prin voia voastră și ocrotirea lui Dumnezeu, v-ați legat pe viață de țară! Fiți demni de acest legământ! Dumnezeu să vă ajute!";
- j) darea comenzilor pentru continuarea ceremoniei militare, după circa trei-cinci secunde;
- k) deplasarea drapelului de luptă în formație;
- l) rostirea unor alocuțiuni de către invitați și persoana oficială, în care se felicită militarii cu ocazia depunerii jurământului militar;
- m) când sunt felicități, militarii aflați în formație iau poziția "drepti", din proprie inițiativă;
- n) intonarea de către muzica militară/difuzarea prin mijloace electronice și interpretarea vocală de către militari și asistență a imnului național al României;
- o) prezentarea unităților/subunităților militare pe timpul defilării, în momentul trecerii prin fața asistenței, de către persoana desemnată de comandantul ceremoniei.

ART. 105

Când jurământul militar se depune în unitate, se pot prezenta diferite exerciții demonstrative, se pot vizita spațiile de cazare și hrănire, sala de tradiții, precum și alte locuri stabilite de comandant.

SECȚIUNEA a 6-a

Acordarea gradului și înaintarea în grad a militarilor

ART. 106

Ceremonia de acordare a gradului absolvenților instituțiilor militare de învățământ și de înaintare în gradul următor a cadrelor militare și a gradaților și soldaților profesioniști are loc în cadru festiv și se face în fața personalului instituției/unității militare respective.

ART. 107

(1) Festivitatea acordării gradelor absolvenților instituțiilor militare de învățământ se desfășoară în cadrul acestor instituții, la monumente ale eroilor români sau în locuri istorice cu semnificație deosebită pentru națiune și pentru armată.

(2) Activitățile desfășurate în cadrul ceremoniei militare de acordare a gradului sunt de regulă următoarele:

- a) întâmpinarea persoanei oficiale;
- b) prezentarea onorului și darea raportului;
- c) salutul drapelului de luptă și ocuparea locului în dispozitiv de către persoana oficială;
- d) oficierea rugăciunii de binecuvântare de către ierarhul locului sau de către preotul militar/civil, timp de 5-7 minute, pomenindu-i pe absolvenți cu numele de botez;
- e) citirea ordinului de acordare a gradelor militare;

- f) înmânarea unor obiecte simbolice, dacă este cazul;
- g) rostirea alocuțiunii de către persoana oficială;
- h) rostirea de alocuțiuni de către șeful de promoție și invitați;
- i) felicitarea promoției de către persoana oficială și luarea poziției drepte de către cei felicitați din proprie inițiativă;
- j) intonarea de către muzica militară/difuzarea prin mijloace audio-electronice a imnului național al României și interpretarea vocală a acestuia de către promoție și asistență;
- k) defilarea promoției.

ART. 108

(1) În ziua și la ora stabilite de comandant, unitatea militară se adună pentru înaintarea în grad a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor; la apropierea de formație, comandantului unității militare i se prezintă onorul și raportul.

(2) Se dă citire ordinului ministrului apărării naționale, ordinului șefului Statului Major General sau al comandanților în competența cărora intră înaintarea respectivă în grad.

(3) Pe măsură ce își aud numele, cei înaintați în grad se adună în fața comandantului unității militare la o distanță de 10 pași.

(4) După citirea ordinului, comandantul unității militare înmânează pe rând însemnele de grad și îi felicită pe cei înaintați în grad.

ART. 109

Înaintarea în grad a soldaților și gradaților profesioniști se face după aceleași reguli ca la art. 108, pe baza ordinului comandantului unității militare, în fața personalului subunității sau unității militare, dispus în formație.

SECȚIUNEA a 7-a

Absolvirea instituțiilor militare de învățământ

ART. 110

(1) Ceremonia de absolvire a instituției militare de învățământ se organizează pe locul și la orele stabilite de comandant; șeful ceremoniei este unul din locuitorii comandantului instituției militare de învățământ.

(2) Activitățile desfășurate în cadrul ceremoniei sunt cele prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. b), precum și următoarele activități:

- a) salutul drapelului de luptă;
- b) oficierea rugăciunii de binecuvântare de către ierarhul locului sau de către preotul militar/civil, timp de 5-7 minute, pomenindu-i pe absolvenți cu numele de botez;
- c) rostirea alocuțiunii de către comandantul instituției militare de învățământ;
- d) cuvântul reprezentantului eșalonului superior;
- e) citirea ordinului ministrului apărării naționale, înmânarea diplomelor de absolvire și felicitarea absolvenților de către comandant;
- f) cuvântul șefului de promoție;
- g) defilarea promoției.

ART. 111

(1) La absolvirea instituțiilor militare de învățământ, șefilor de promoție li se pot acorda, cu aprobarea ministrului apărării naționale, arme albe sau arme de foc gravate.

(2) Gradul, numele și prenumele șefilor de promoție se înscriu pe placa de onoare.

ART. 112

Ceremonia de absolvire a cursurilor postuniversitare și a celor de perfecționare pe linie de specialitate se organizează de fiecare instituție militară de învățământ și cuprinde:

- a) întâmpinarea reprezentantului eșalonului superior, prezentarea raportului;
- b) ocuparea locului în dispozitiv de către reprezentantul eșalonului superior;
- c) rostirea alocuțiunilor de către invitați și organizatori;
- d) înmânarea diplomelor de absolvire și adresarea de felicitări.

SECȚIUNEA a 8-a

Predarea-primirea comenzii marii unități/unității militare

ART. 113

Ceremonia de predare-primire a comenzii unei mari unități/unități militare se desfășoară în prezența comandantului eșalonului superior, pe platoul de adunare a personalului sau într-o sală special amenajată; la ceremonie participă întregul efectiv al comandamentului, precum și toți comandanții unităților militare și subunităților subordonate.

ART. 114

Activitățile desfășurate în cadrul ceremoniei sunt cele prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. b) și c), precum și următoarele activități:

a) trecerea în revistă a unității militare de către comandantul eșalonului superior, însoțit de fostul și de noul comandant; la terminarea trecerii în revistă a unității militare, aceștia revin în fața și la mijlocul formației, iar comandantul eșalonului superior salută unitatea militară;

b) comandantul eșalonului superior dă citire ordinului de numire în funcție a noului comandant, apoi face o scurtă prezentare a acestuia;

c) comandantul care predă funcția dă comanda pentru prezentarea onorului la drapel, ordonă gărzii drapelului să iasă în fața unității militare, preia drapelul de luptă de la militarul portdrapel și îl înmânează comandantului eșalonului superior, rostind: "Domnule . . . - gradul -, predau comanda și drapelul de luptă al . . . - denumirea unității militare";

d) comandantului eșalonului superior predă drapelul noului comandant spunând: "Domnule . . . - gradul -, vă predau comanda și drapelul de luptă al . . . - denumirea unității militare";

e) noul comandant primește drapelul de luptă și se adresează comandantului eșalonului superior: "Domnule . . . - gradul -, iau în primire comanda și drapelul de luptă al . . . - denumirea unității militare"; după aceea îl înmânează militarului port-drapel și îi ordonă gărzii să treacă la locul său în formație;

f) noul comandant se întoarce cu fața spre formație și dă comenzile necesare pentru terminarea ceremoniei.

ART. 115

(1) În scopul cunoașterii tradițiilor ostășești și al dezvoltării respectului pentru înaintași, pe o placă de onoare dispusă la loc vizibil, la intrarea principală în comandamentul unității militare, se înscriu numele comandanților și perioada când și-au exercitat funcția.

(2) Fotografiile comandanților sunt expuse într-o încăpere, eventual în anticamera biroului comandantului, loc ce este denumit "Galeria comandanților".

SECȚIUNEA a 9-a

Trecerea în rezervă sau în retragere a cadrelor militare

ART. 116

(1) La trecerea în rezervă sau în retragere a cadrelor militare, cu ocazia pensionării, se adună personalul unității și se organizează, acolo unde este posibil, o ceremonie cu gardă de onoare, drapel de luptă și muzică militară.

(2) Comandantul dă citire Decretului prezidențial sau ordinului de trecere în rezervă, face o scurtă prezentare a activității cadrelor respective, le mulțumește pentru modul cum și-au îndeplinit îndatoririle cât au servit patria sub drapel și le înmânează:

a) generalilor/amiralilor - sabie cu înscrisuri gravate conform legislației în vigoare;

b) ofițerilor - plachete;

c) maiștrilor militari și subofițerilor - diplome.

(3) Dacă cel trecut în rezervă a fost comandantul unității militare, trece în revistă garda de onoare și unitatea, apoi părăsește locul de desfășurare a ceremoniei.

(4) Momentul pensionării unui cadru militar este immortalizat prin fotografierea sau filmarea festivității.

(5) Cadrelor militare cărora li s-a acordat dreptul de a purta uniforma militară și după trecerea în rezervă/retragere li se aduce la cunoștință acest lucru.

ART. 117

În situația trecerii în rezervă a comandantului, citirea Decretului prezidențial sau a ordinului de trecere în rezervă se face de comandantul eșalonului superior.

ART. 118

În cazul trecerii în rezervă din cauza săvârșirii unor fapte incompatibile cu calitatea de cadru al armatei, nu se organizează ceremonii.

SECȚIUNEA a 10-a

Arborarea drapelului României în unitățile militare

ART. 119

(1) Drapelul României se arborează permanent:

- a) pe edificiile și în sediile unităților militare;
- b) la sediul instituțiilor militare de învățământ și cultură;
- c) ca pavilion, pentru navele militare.

(2) Prin arborarea permanentă a drapelului României se înțelege înălțarea și menținerea neîntreruptă a acestuia la locul stabilit.

ART. 120

Drapelul României se arborează temporar în unitățile militare, la intrare și pe fațada clădirii centrale, precum și în locurile publice unde se desfășoară anumite activități militare, în următoarele situații:

- a) la aniversarea sărbătorilor naționale, de Ziua Armatei României, în zilele categoriilor de forțe ale armatei, ale genurilor de armă, specialităților militare, marilor unități și unităților militare;
- b) cu prilejul vizitelor în unități ale Președintelui României, președintelui Senatului și al Camerei Deputaților, precum și ale prim-ministrului;
- c) la desfășurarea ceremoniilor militare și a festivităților cu caracter ostășesc;
- d) în timpul desfășurării exercițiilor militare, în locul de dispunere al comandamentului trupelor participante;
- e) cu prilejul vizitelor în unitățile militare ale personalităților civile și militare străine prevăzute la art. 10; în această situație, se arborează și drapelele statelor/organizațiilor respective.

ART. 121

(1) Arborarea drapelului României la catarg se face, în fiecare zi, în toate unitățile militare; dacă sunt mai multe unități militare dispuse într-un obiectiv, drapelul României se arborează de unitatea militară al cărui comandant este și comandantul obiectivului.

(2) Arborarea drapelului României la catarg se execută la începerea programului de instrucție/învățământ, iar coborârea acestuia se face la terminarea apelului de seară sau la o oră stabilită prin programul unității militare.

(3) În timpul când nu este arborat la catarg, drapelul României se păstrează în camera ofițerului de serviciu pe unitate, într-un loc special destinat, de unde se preia și se predă, zilnic, de comandantul pazei.

ART. 122

Arborarea drapelului României la catarg se execută la raportul de dimineață, de comandantul pazei și un militar, astfel:

- a) comandantul unității militare primește raportul și salută unitatea militară;
- b) drapelul României se prinde de catarg, se intonează semnalul "Atențiune" de către trompet sau prin mijloace de înregistrare-redare, iar militarii iau poziția "drepti";
- c) la încetarea semnalului, comandantul unității militare comandă onorul la drapel;
- d) la 3 secunde după încheierea semnalului "Atențiune" se intonează imnul național al României de către muzica militară sau cu ajutorul mijloacelor de înregistrare-redare și începe ridicarea drapelului României pe catarg; viteza de înălțare a drapelului României trebuie să fie sincronizată cu intonarea imnului național al României, astfel încât acestea să se încheie în același moment; la 3 secunde după încheierea imnului național al României se intonează semnalul "Încetarea";
- e) după încheierea semnalului "Încetarea" personalul unității militare își reia activitatea la ordinul comandantului.

ART. 123

(1) Coborârea drapelului României de pe catarg se execută de către un militar din schimbul în repaus, în prezența comandantului pazei și a ofițerului de serviciu pe unitate.

(2) La ordinul comandantului pazei, militarul din pază pune în mișcare dispozitivul de coborâre a drapelului României; după coborâre, drapelul României se desprinde de catarg, este preluat de comandantul pazei, care îl predă ofițerului de serviciu pe unitate.

ART. 124

(1) Când unitatea militară este dispusă în tabere de instrucție sau în cartiruire, drapelul României se arborează în aceleași condiții ca și în cazarmă, pe un catarg de dimensiuni mai mici, dispus în apropierea cortului sau clădirii comandamentului.

(2) În unitățile militare de nave, arborarea pavilionului navei se face în conformitate cu reglementările specifice.

ART. 125

La semnalul "Atențiune", personalul unităților militare care nu este dispus în formație și se află în apropierea locului de arborare, încetează orice activitate, se orientează cu fața către locul de arborare și ia din proprie inițiativă poziția "drepti"; după încheierea semnalului "Încetarea" acesta își reia activitatea fără comandă.

ART. 126

Arborarea drapelului României și intonarea imnului național al României se execută și când unitatea militară este dislocată în afara teritoriului național, cu respectarea reglementărilor și uzanțelor internaționale.

SECȚIUNEA a 11-a

Apelul solemn

ART. 127

(1) Apelul solemn se desfășoară în scopul cinstirii memoriei militarilor căzuți la datorie, cu prilejul unor sărbători ca:
a) Ziua Eroilor;
b) zilele categoriilor de forțe ale armatei, genurilor de armă, specialităților militare, marilor unități și unităților militare.

(2) Data, locul și ora desfășurării apelului solemn, precum și subunitățile participante se stabilesc prin ordinul de zi pe unitate; apelul solemn se poate desfășura în ziua sărbătorii sau în ziua precedentă, în unitatea militară sau la cimitirele militare, în fața monumentelor, operelor comemorative, la memorialele naționale ori pe câmpurile de bătălie cu semnificație deosebită în istoria neamului.

(3) Se pot invita oaspeți de onoare: veterani de război, cadre militare în rezervă și în retragere, oficialități locale, urmași ai celor căzuți la datorie.

(4) Pentru apelul solemn, unitatea militară se dispune în formația în linie cu subunitățile în coloană; oaspeții ocupă loc de o parte și de alta a tribunei.

(5) Comandantul unității militare primește onorul și raportul, salută drapelul de luptă și formația, după care invită oaspeții de onoare în tribună.

(6) Se intonează de către muzica militară/se difuzează prin mijloace audio-electronice imnul național al României și la terminarea intonării imnului național al României, ofițerul desemnat dă citire numelor eroilor căzuți, arătând, pe scurt, faptele săvârșite; după fiecare citire, subunitățile răspund "CĂZUT LA DATORIE!".

(7) Apelul eroilor se încheie cu rostirea de către comandantul unității militare a cuvintelor "CINSTE ȘI ONOARE MEMORIEI LOR!".

(8) După apelul eroilor, comandanții de companie/similar execută apelul nominal; la terminarea apelului, se dă raportul ierarhic, începând cu comandanții de companii.

(9) Se execută activitățile prevăzute în programul special întocmit, după care subunitățile defilează; dacă festivitatea are loc în unitate, subunitățile revin după defilare în formația anterioară, pentru a introduce drapelul de luptă la locul de păstrare.

SECȚIUNEA a 12-a

Înființarea sau desființarea unităților militare

ART. 128

(1) La înființarea unei unități militare participă întregul efectiv care face parte din această unitate.

(2) Activitățile ocazionate de înființarea unității militare se desfășoară la locul și orele stabilite, în prezența comandantului eșalonului superior; înainte de începerea activității, se arborează drapelul României.

(3) Onorul militar și raportul se prezintă comandantului eșalonului superior, care este însoțit de comandantul unității militare și/sau de locțiitorul comandantului unității militare.

(4) După primirea raportului, salutul drapelului de luptă și intonarea imnului național al României, comandantul eșalonului superior, însoțit de comandantul unității militare, trece în revistă unitatea militară, revine în fața și la mijlocul formației și salută.

(5) Se oficiază rugăciunea de binecuvântare de către ierarhul locului, sau de către preotul militar/civil, timp de 5 minute.

(6) Comandantul eșalonului superior dă citire ordinului ministrului apărării naționale de înființare a unității militare și îl prezintă pe comandantul unității militare.

(7) Urmează alocuțiunea comandantului unității militare, în care se evidențiază tradițiile armei căreia îi aparține unitatea militară și se prezintă structura unității militare și încadrarea principalelor funcții.

(8) Activitatea se încheie cu defilarea unității militare.

ART. 129

(1) La desființarea unei unități militare participă întregul efectiv al acesteia, cu drapelul de luptă.

(2) Activitățile legate de desființarea unității militare se desfășoară la ora și locul stabilite, în prezența comandantului eșalonului superior.

(3) Onorul militar și raportul se prezintă comandantului eșalonului superior de comandantul unității militare desființate.

(4) După primirea raportului, salutul drapelului de luptă și intonarea imnului național al României, comandantul eșalonului superior, însoțit de comandantul unității militare, trece în revistă unitatea militară, revine în fața și la mijlocul formației și salută.

(5) Drapelul de luptă cu garda drapelului se scoate în fața unității militare, la mijlocul formației, comandantul eșalonului superior dă citire ordinului ministrului apărării naționale de desființare a unității militare.

(6) Urmează alocuțiunea comandantului unității militare, în care se prezintă realizările unității militare, personalitățile care și-au legat numele de unitatea militară respectivă și aduce mulțumiri întregului personal pentru activitatea desfășurată.

(7) După alocuțiune, comandantul unității militare se deplasează în fața drapelului de luptă, îngenunchează, ridică flamura drapelului de luptă și o sărută, moment ce marchează despărțirea unității militare de drapelul de luptă, iar unitatea militară prezintă onorul la drapelul de luptă.

(8) Drapelul de luptă cu garda drapelului defilează prin fața unității militare, pentru ultima dată, apoi se anunță modalitățile de predare a acestuia.

ART. 130

La desființarea unei unități militare, dispusă independent, care nu are drapel de luptă, se procedează în același fel ca la art. 129, cu particularitatea că, după coborâre, drapelul României se desprinde de pe catarg, se împăturește de comandantul pazei și se predă comandantului unității militare.

CAP. V

Asigurarea resurselor financiare și materiale pentru onorurile și ceremoniile militare

ART. 131

Cheltuielile ocazionate de acordarea onorurilor militare și organizarea ceremoniilor militare pentru personalități publice române și străine, precum și pentru oficialități politice și militare din organizațiile internaționale și de securitate europeană se suportă din fondurile aprobate cu această destinație din bugetul Ministerului Apărării Naționale.

ART. 132

(1) Ceremoniile militare organizate în situațiile prevăzute la art. 7 se desfășoară cu suportarea cheltuielilor din fondurile aprobate cu această destinație în bugetul Ministerului Apărării Naționale, iar cele prevăzute la art. 8 sunt suportate de către instituția solicitantă și constituie prestări de servicii, conform prevederilor în vigoare.

(2) Ministerul Apărării Naționale suportă din bugetul propriu desfășurarea anuală, cu un detașament de onoare de Tip "C", a unei singure ceremonii militare pentru comemorarea eroilor străini căzuți la datorie pe teritoriul României, pentru fiecare stat care solicită; solicitările suplimentare se aprobă de șeful Statului Major General, constituie prestări de servicii, iar cheltuielile se suportă de solicitant.

ART. 133

(1) La ceremoniile militare desfășurate în unități și garnizoane militare, obiectele și materialele de cult, precum și prinoasele necesare pentru săvârșirea serviciului religios - colivă, prescură, vin, cărbune, tămâie, lumânări, cozonac, ouă roșii, pâine - se asigură prin sponsorizare de persoane fizice, instituții, societăți comerciale.

(2) Coroanele, jerbele și buchetele de flori ce se depun de către militarii unităților respective se asigură din fondurile aprobate cu această destinație în bugetul structurilor organizatoare.

(3) Drepelele României care se înmânează familiilor după înhumarea militarilor eroi căzuți la datorie în misiuni interne și externe, se asigură de comenduirea de garnizoană din fondurile aprobate cu această destinație în bugetul Ministerului Apărării Naționale.

ART. 134

Anexele nr. 1 - 14 fac parte integrantă din prezentul regulament.

ANEXA 1

la regulament

GLOSAR

A arbora - a ridica drapelul, pavilionul național ori un steag pe o clădire, pe catargul unei nave.

Ceremonial - totalitatea formelor și uzanțelor întrebuințate la o anumită ceremonie.

Columbar - construcție funerară prevăzută cu firide în care se păstrează urnele cu cenușa morților incinerați.

Comemorare - ceremonie menită să evoce o persoană sau eveniment important.

Detășament de onoare - reunire temporară a unui număr variabil de subunități militare sub comandă unică pentru acordarea onorului militar.

Festivitate - serbare cu caracter solemn, de obicei pentru celebrarea unui eveniment de seamă.

Gardă de onoare - subunitate militară destinată să acorde onorul militar.

Gardă la monument - pază instituită temporar la morminte sau opere comemorative în semn de respect, cu ocazia anumitor solemnități.

Operă comemorativă - monument, placă, efigie care evocă un eveniment important, o personalitate.

Jalonier - militar destinat pentru a marca punctele unui traseu, ale unei alinieri.

Parada militară - festivitate militară la care defilează trupele și tehnica militară; poate fi terestră, aeriană sau navală.

Precădere - prioritate, întâietate, preferință acordată unei persoane.

Prinos - dar oferit Bisericii, contribuție la opere de binefacere.

Protocol - totalitatea formelor și practicilor de ceremonial care se aplică la festivități oficiale, în relațiile diplomatice; serviciu însărcinat cu organizarea oficială a ceremonialului.

Solemnitate - ceremonie publică pentru sărbătorirea sau comemorarea unui eveniment sau a unei persoane.

Șir de onoare - dispunerea militarilor într-o anumită ordine pe traseul de deplasare a personalităților militare și civile.

ANEXA 2

la regulament

ONORUL MILITAR ACORDAT PERSONALITĂȚILOR ROMÂNE ȘI STRĂINE ȘI ACTIVITĂȚILE CE SE DESFĂȘOARĂ ÎN CADRUL CEREMONIILOR MILITARE

* la ordin

** când este cazul (la aeroport sunt întâmpinați/conduși de șeful misiunii de onoare)

ANEXA 3

la regulament

**TIPURILE DE DETAȘAMENTE DE ONOARE CONSTITUITE
CU PRILEJUL CEREMONIILOR MILITARE**

Detalii	Compunerea și mărimea detașamentului de onoare	Felul onorului	Ținuta militarilor	Obser-
	militar acordat		vații	
Detașamente de onoare				
TIP-A	- drapelul de luptă cu gardă la drapel = 7 militari; - garda de onoare = 2 Cp. x 2 Pl. x 18 militari; - șiruri de onoare = până la 20 militari; - militari la intrarea/ieșirea în/din clădirea oficială = 2-4 militari; - trompet = 1 instrumentist; - muzica militară = 56 instrumentiști.	Onor militar excepțional armatei; (Pl. 1 - uniforma de protocol, Pl. 2 - uniforma de reprezentare a forțelor terestre, Pl. 3 - uniforma de reprezentare a forțelor aeriene, Pl. 4 - uniforma de reprezentare a forțelor navale)	Uniforma*: - de protocol; - a categoriilor de forțe ale	
TIP-B	- drapelul de luptă cu gardă la drapel = 7 militari; - gardă de onoare = 1 Cp. x 3 Pl. x 18 militari; - șiruri de onoare = 10-20 militari***; - militari la intrarea în clădirea oficială = 2-4 militari***; - trompet = 1 instrumentist; - muzica militară = 25-56 instrumentiști; - garda la monument = 2-4 militari**.	Onor militar obișnuit armatei;	Uniforma*: - de protocol; - a categoriilor de forțe ale - mozaic de culori.	
TIP-C	- garda de onoare = 1-2 Pl. x 18 militari; - șiruri de onoare = 10-20 militari***; - militari la intrarea principală = 2-4 militari; - garda la monument = 2-4 militari; - trompet/trompeți = 1-2 instrumentiști.	Onor militar simplu	Uniforma: - de protocol; - mozaic de culori.	

* se stabilește la ordin

** la depuneri de coroane și dezveliri de monumente

*** numărul de militari se stabilește în raport cu solemnitatea și locul de desfășurare

ANEXA 4

la regulament

SCHEMA DE PRINCIPIU
cu dispozitivul pentru defilarea găzii de onoare și a muzicii militare

LOCUL DE PRIMIRE A DEFILĂRII

NOTĂ(CTCE)

Figura reprezentând locul de primire al defilării, se găsește în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 396bis din 01 iulie 2013, la pagina 63 (a se vedea imaginea asociată).

ANEXA 5

la regulament

SCHEMA DE PRINCIPIU
a organizării ceremoniei militare la
sosirea/plecarea personalităților române și străine de pe aeroport

NOTĂ(CTCE)

Figura reprezentând schema de principiu a organizării ceremoniei militare la sosirea/plecarea personalităților române și străine de pe aeroport, se găsește în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 396bis din 01 iulie 2013, la pagina 64 (a se vedea imaginea asociată).

ANEXA 5a

la regulament

SCHEMA DE PRINCIPIU
a organizării ceremoniei militare la sosirea/plecarea
personalităților străine în/din sediul instituției prezidențiale

NOTĂ(CTCE)

Figura reprezentând schema de principiu a organizării ceremoniei militare la sosirea/plecarea personalităților străine în/din sediul instituției prezidențiale, se găsește în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 396bis din 01 iulie 2013, la pagina 65 (a se vedea imaginea asociată).

ANEXA 6

la regulament

IMNUL NAȚIONAL AL ROMÂNIEI
- varianta prescurtată* -

* conform anexei nr. 3 din Legea nr. 75/1994 privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României de către autoritățile și instituțiile publice

"DEȘTEAPTĂ - TE ROMÂNE !"

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâini mai curge un sânge de roman,

Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
"Viață-n libertate ori moarte!" strigă toți.

Preoți, cu crucea-n frunte! căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ!

ANEXA 7

la regulament

SCHEMA DE PRINCIPIU a organizării ceremoniei militare la sosirea/plecarea personalităților în/din sediul Ministerului Apărării Naționale

NOTĂ(CTCE)

Figura reprezentând schema de principiu a organizării ceremoniei militare la sosirea/plecarea personalităților în/din sediul Ministerului Apărării Naționale, se găsește în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 396bis din 01 iulie 2013, la pagina 67 (a se vedea imaginea asociată).

ANEXA 8

la regulament

SCHEMA DE PRINCIPIU a organizării și desfășurării ceremoniei militare pentru depuneri de coroane de flori la monumente/însemne comemorative cu ocazia vizitelor oficiale în România a persoanelor prevăzute la art. 10

NOTĂ(CTCE)

Figura reprezentând schema de principiu a organizării și desfășurării ceremoniei militare pentru depuneri de coroane de flori la monumente/însemne comemorative, se găsește în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 396bis din 01 iulie 2013, la pagina 68 (a se vedea imaginea asociată).

NOTĂ:

Coroanele de flori se depun astfel:

- militarii numiți pentru a purta coroana se află lateral și cu fața spre coroană, la 15-20 m în fața monumentului; după intonarea imnurilor naționale, militarii trec în spatele coroanei, cu fața spre monument, se apleacă amândoi în același timp, introduc ambele mâini sub coroană și, apucând-o de cadru, o ridică uniform și o țin înclinată la 50-70°, cu baza spre înapoi;

- după ce persoana oficială a ocupat locul înapoia coroanei, militarii pornesc spre monument, în cadență rară în sunetele "Imnului eroilor"/"Marșului funebru".

- ajungând la monument, o așază sprijinită de acesta sau pe cadrul special destinat, iar persoana oficială îi aranjează panglicile.

LEGENDĂ

- A - Locul de întâmpinare a persoanei oficiale;
- B - Locul în care se salută Drapelul de luptă;
- C - Locul în care se ascultă imnul național al României;
- D - Locul unde se depune coroana de flori și se păstrează momentul de reculegere;
- E - Locul personalităților civile și militare în timpul depunerii de coroane;
- F - Locul inițial al coroanei de flori;
- G - Locul de dispunere a gărzii la monument.

ANEXA 8a

la regulament

SCHEMA DE PRINCIPIU a organizării și desfășurării ceremoniei militare pentru depuneri de coroane de flori la monumente/însemne comemorative

NOTĂ(CTCE)

Figura reprezentând schema de principiu a organizării și desfășurării ceremoniei militare pentru depuneri de coroane de flori la monumente/însemne comemorative, se găsește în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 396bis din 01 iulie 2013, la pagina 69 (a se vedea imaginea asociată).

NOTĂ:

Coroanele de flori se depun astfel:

- la terminarea serviciului religios* militarii numiți pentru a purta coroana o ridică ținând-o la 50-70°, cu baza spre înapoi și se deplasează de la locul inițial al coroanelor către axul monumentului, oprindu-se la 15-20 m cu fața către acesta; în situația în care nu se execută serviciul religios, militarii numiți pentru a purta coroana se află lateral și cu fața spre coroană, la 15-20 m în fața monumentului; la terminarea intonării imnului național al României, militarii trec înapoia coroanei, cu fața spre monument, se apleacă amândoi în același timp, introduc ambele mâini sub coroană și, apucând-o de cadru, o ridică uniform și o țin înclinată la 50-70°, cu baza spre înapoi;
- după ce persoana oficială a ocupat locul înapoia coroanei, militarii pornesc spre monument, în cadență rară, în sunetele "Imnului Eroilor"/ "Marșului funebru";
- ajungând la monument, o așează sprijinită de acesta sau pe cadrul special destinat, iar persoana oficială îi aranjează panglicile.

Pe panglica se scrie:

- pentru cimitirele și monumentele românești: "OMAGIU EROILOR ROMÂNIEI" - (instituția);
- pentru cimitirele și monumentele străine: "OMAGIU MILITARILOR ... (naționalitatea)"

LEGENDĂ

- A - Locul de întâmpinare a persoanei oficiale
- B - Locul în care se salută drapelul de luptă
- C - Locul în care se ascultă Imnul Național
- D - Locul personalităților civile și militare în timpul depunerii de coroane de flori
- E - Locul personalităților civile și militare în timpul defilării gărzii de onoare
- F - Purtătorii de coroane
- G - Locul inițial al coroanelor de flori
- H - Locul de dispunere al gărzii la monument
- I - Locul unde se oficiază serviciul religios
- J - Locul unde se depun coroanele de flori
- K - Locul persoanei care prezintă desfășurarea ceremoniei (dacă se impune)
- L - Traseul gărzii de onoare la defilare
- * - Obligatoriu cu ocazia Zilei Eroilor

ANEXA 9

METODOLOGIA
desfășurării activităților prilejuite de
sărbătorirea zilelor categoriilor de forțe ale armatei, ale
genurilor de armă, ale specialităților militare,
marilor unități și unităților din Armata României

1. Zilele aniversare ale categoriilor de forțe ale armatei, ale genurilor de armă și ale specialităților militare sunt stabilite prin acte normative specifice.

2. Zilele marilor unități și unităților militare sunt stabilite pe bază de documente; ele reprezintă datele la care acestea au fost înființate sau datele preluate prin tradiție de marile unități, unități sau subunități militare.

Pentru organizarea aniversării, parte componentă a pregătirii pentru luptă, comandantul structurii constituie un grup de lucru pentru conceperea și coordonarea manifestărilor ce au loc.

Raportul și proiectul de ordin sau de dispoziție, împreună cu programul activităților, sunt însoțite de: devize privind costurile estimative și sursele de finanțare; avizele obținute pentru acordarea de denumiri onorifice, realizarea de plachete, diplome și însemne heraldice reprezentative; un documentar, avizat de Serviciul istoric al armatei, cuprinzând istoricul structurii aniversate.

3. Manifestările și acțiunile ce pot fi organizate cu prilejul sărbătoririi zilelor categoriilor de forțe ale armatei, ale genurilor de armă, specialităților militare, marilor unități și unităților militare sunt:

a) colocvii, simpozioane, evocări cu caracter științific ale istoricului, tradițiilor categoriilor de forțe ale armatei, genurilor de armă, specialităților militare, marilor unități și unităților militare, cu participarea unor istorici militari și civili, veterani de război, foști comandanți, cadre militare active, în rezervă sau în retragere;

b) vizitarea muzeului/camerei tradițiilor armei, mării unități/unității militare, a unor locuri sau monumente ce amintesc faptele de arme ale structurii aniversate;

c) publicarea în mass-media militară a unor documente, studii, articole și lucrări de sinteză despre istoricul unității militare aniversate;

d) exerciții demonstrative cu caracter aplicativ sau tradițional;

e) activități artistice, serbări câmpenești, întreceri sportive și aplicativ-militare;

f) acordarea de distincții militare cadrelor militare în activitate, cadrelor militare în retragere și în rezervă, precum și soldaților și gradaților profesioniști în activitate din cadrul armei sau specialității militare aniversate;

g) acordarea de plachete, diplome și alte însemne reprezentative participanților la activitate.

4. Mediatizarea evenimentului se face prin:

a) mediatizarea în mass-media militară a evenimentului prin publicarea ordinului ministrului apărării naționale, a dispoziției șefului structurii respective, a unor articole evocatoare, știri și anunțuri privind evenimentul aniversat;

b) participarea la emisiuni la posturile de televiziune și radio cu respectarea strictă a mandatului și a reglementărilor specifice referitoare la relaționarea cu mass-media civilă.

5. Ceremoniile militare prilejuite de aceste aniversări se recomandă a începe la ora 12.00 și pot cuprinde:

a) primirea onorului și raportului de către personalitatea militară sau civilă stabilită ori cu rangul cel mai înalt;

b) citirea ordinului/dispoziției emise cu acest prilej de ministrul apărării naționale sau, după caz, a dispoziției șefului structurii, în cadrul adunării solemne a invitaților și a personalului din structura aniversată;

c) înmânarea sau decorarea drapelului de luptă ori citirea ordinului de acordare a denumirii onorifice mării unități/unității militare;

d) serviciul religios de cinstire a memoriei eroilor categoriei de forțe ale armatei, genului de armă, specialității militare, mării unități sau unității militare;

e) alocuțiuni ale participanților - în ordinea de precădere;

f) înmânarea de plachete, însemne heraldice, diplome;

g) depunerea de coroane, jerbe și buchete de flori la monumentele comemorative și la cimitirele militare;

h) defilarea trupelor;

i) desfășurarea unor activități demonstrative de pregătire militară specifice categoriilor de forțe ale armatei, armei sau specialității militare;

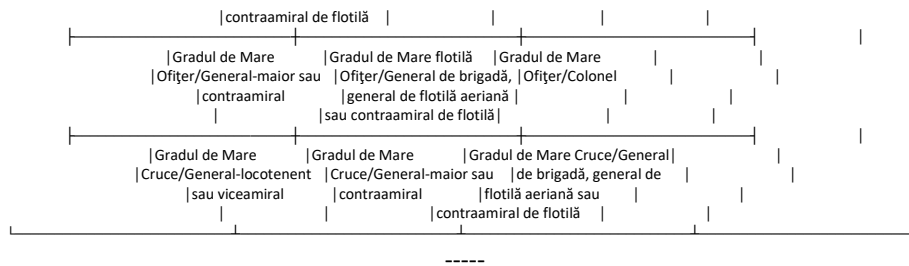
j) apelul solemn, desfășurat în cazărmi sau locuri publice din garnizoană, ce se poate încheia cu retragerea cu torțe și focuri de artificii.

6. Activitățile dedicate sărbătoririi acestor zile se consemnează în ordinul de zi și în registrul istoric al statului major al categoriei de forțe ale armatei/comandamentului/marii unități/unității militare respective.

ANEXA 10

ORGANIZAREA FUNERALIILOR CU ONORURI MILITARE

Categoria de militari	Constituirea gărzilor		Drapel	Grupă de luptă	Militari	Muzică	Gardă la sicriu	
	Gardă de onoare	Schimburi de onoare		de salve	pentru transport			
				(portret, medalii, cruce, capac, sicriu)				
a. Militari în activitate								
Generali și amirali	1 companie x 3 plutoane x 15 militari	Generali și ofițeri cu grade superioare	Da	Da	11 militari	1 trompet	4 militari*	
Ofițeri cu grade superioare	2 plutoane x 15 militari	Ofițeri cu grade superioare și inferioare	Da	Da	11 militari	1 trompet	4 militari*	
Ofițeri cu grade inferioare	1 pluton x 18 militari	Ofițeri cu grade inferioare și subofițeri	Da	Da	11 militari	1 trompet	4 militari*	
Subofițeri, maiștri militari, soldați și gradați profesioniști	1 pluton x 15 militari	Subofițeri, maiștri militari, soldați și gradați profesioniști	Da	Da	11 militari	1 trompet	4 militari*	
b. Militari în rezervă/în retragere și veterani de război								
Generali și amirali	2 plutoane x 15 militari	Generali și ofițeri cu grade superioare, activi și în rezervă sau în retragere	Da	Da	11 militari	1 trompet	4 militari*	
Ofițeri cu grade superioare	1 pluton x 21 militari	Ofițeri cu grade superioare și inferioare, activi și în rezervă sau în retragere, veterani de război	Da	Da	11 militari	1 trompet	4 militari*	
Ofițeri cu grade inferioare	1 pluton x 18 militari	Ofițeri cu grade superioare și inferioare activi și în rezervă sau în retragere, veterani de război	Da	Da	11 militari	1 trompet	4 militari*	
Subofițeri, maiștri militari, soldați și gradați profesioniști	1 pluton x 15 militari	Subofițeri, maiștri militari, soldați și gradați profesioniști	-	Da	11 militari	1 trompet	4 militari*	
b^1. personalități civile								
Categoria	Constituirea gărzilor		Drapel	Grupă de luptă	Baterie	Militari	Muzică	Gardă la sicriu
	Gardă de onoare	Schimburi de onoare		de salve	pentru transport			
				(portret, medalii, cruce, capac, sicriu)				
Președinte/Șef de stat al României	2 companii x 2 plutoane x 15 militari	Generali și ofițeri cu grade superioare	Da	-	Da	11 militari	1 trompet	4 militari*
Președintele Senatului, Camerei Deputaților, prim-ministrul României	1 companie x 3 plutoane x 15 militari	Ofițeri cu grade superioare	Da	Da	-	11 militari	1 trompet	4 militari*
c. Cavalerii ordinelor naționale care nu au și calitatea de veteran de război sau de cadru militar în rezervă/retragere li se asigură funeralii cu onoruri militare conform gradului echivalat în rezervă								
Ordinul "Steaua României"	Ordinul "Serviciul Credincios"	Ordinul "Pentru Merit"					Gardă de onoare	
Ordinul acordat/echivalent grad militar în rezervă/retragere	Ordinul acordat/echivalent grad militar în rezervă/retragere	Ordinul acordat/echivalent grad militar în rezervă/retragere					Un pluton x 15 militari	
Gradul de Cavaler/Căpitan	Gradul de Cavaler/Locotenent	Gradul de Cavaler/Sublocotenent						
Gradul de Ofițer/Colonel	Gradul de Ofițer/Căpitan	Gradul de Ofițer/Căpitan						
Gradul de Comandor/General de brigadă, general de flotilă aeriană sau	Gradul de Comandor/Colonel	Gradul de Comandor/Maior						

* la ordinul comandantului garnizoanei

Lit. b¹) din anexa 10 a fost introdusă de pct. 7 al art. I din ORDINUL nr. M.133 din 10 noiembrie 2016, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 925 din 17 noiembrie 2016.

ANEXA 11

la regulament

MODUL DE DESFĂȘURARE

a ceremoniei militare de repatriere a personalului militar sau civil din Ministerul Apărării Naționale decedat în misiune în afara granițelor țării

Ora C - 30'

Constituirea dispozitivului

Ora C

Aterizarea aeronavei speciale

Ora C + 05'

Scoaterea sicriului din aeronavă, formarea cortegiului, deplasarea și depunerea acestuia pe catafalc - garda de onoare dă onorul militar, iar muzica intonează "Marșul funebru"

Ora C + 10'

Intonarea imnului național al României

Oficierea serviciului religios

Omagiul adus de personalitățile statului

Citirea ordinelor de decorare și avansare post-mortem

Intonarea semnalului Stingerea de către trompeți

Ora C+ 37'

Ridicarea sicriului de pe catafalc și deplasarea către vehiculul mortuar - garda de onoare dă onorul militar, iar muzica intonează "Marșul funebru"

Ora C + 45'

Deplasarea către locul de depunere - capela mortuară sau localitatea de reședință - garda de onoare dă onorul militar, iar muzica intonează "Marșul funebru" până la plecarea cortegiului

SCHEMA CU DISPOZITIVUL PENTRU CEREMONIA MILITARĂ DE
REPATRIERE A PERSONALULUI MILITAR SAU
CIVIL DIN MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE DECEDAT ÎN MISIUNE ÎN
AFARA GRANIȚELOR ȚĂRII LOC _____ (EXTERIOR)

NOTĂ(CTCE)

Figura reprezentând schema de cu dispozitivul pentru ceremonia militară de repatriere a personalului militar sau civil din ministerul apărării naționale decedat în misiune în afara granițelor țării, se găsește în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 396bis din 01 iulie 2013, la pagina 74 (a se vedea imaginea asociată).

LEGENDĂ

A - Coborâre din aeronavă

- B - Depunere catafalc
- C - Oficierea serviciului religios
- D - Citirea ordinului de acordare/înaintare în grad, după caz
- E - Citirea ordinului de conferire a ordinului "Steaua României", după caz
- F - Prezentarea mesajelor de condoleanțe
- G - Îmbarcarea în autovehicul
- H - Autosanitară
- I - Prezentator

SCHEMA CU DISPOZITIVUL PENTRU CEREMONIA MILITARĂ DE
REPATRIERE A PERSONALULUI MILITAR SAU CIVIL DIN MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
DECEDAT ÎN MISIUNE ÎN AFARA GRANIȚELOR ȚĂRII LOC _____ (INTERIOR)

NOTĂ(CTCE)

Figura reprezentând schema de cu dispozitivul pentru ceremonia militară de repatriere a personalului militar sau civil din ministerul apărării naționale decedat în misiune în afara granițelor țării, se găsește în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 396bis din 01 iulie 2013, la pagina 74 (a se vedea imaginea asociată).

LEGENDĂ

- A - Coborâre din aeronavă
- B - Depunere catafalc
- C - Oficierea serviciului religios
- D - Citirea ordinului de acordare/înaintare în grad, după caz
- E - Citirea ordinului de conferire a ordinului "Steaua României", după caz
- F - Prezentarea mesajelor de condoleanțe
- G - Îmbarcarea în autovehicul
- H - Autosanitară
- I - Prezentator

ANEXA 12

la regulament

MODUL DE DESFĂȘURARE
a ceremoniei militare de repatriere a urnei funerare a personalităților
militare și civile care potrivit legii au dreptul
la ceremonial militar funebru

Ora C - 30'

Constituirea dispozitivului

Ora C

Aterizarea aeronavei speciale cu urna funerară

Ora C + 05'

Preluarea urnei funerare din aeronavă și deplasarea la catafalc - muzica intonează "Marșul funebru"

Ora C + 10'

Intonarea imnului național al României

Ora C+ 13'

Ridicarea urnei funerare de pe catafalc și deplasarea către vehiculul mortuar - muzica intonează "Marșul funebru"

Ora C + 15'

Deplasarea cortegiului funerar spre locul de depunere - Columbarul (Cenușarul) cimitirului militar/civil

Ora C + 45'

Depunerea urnei funerare la locul stabilit

SCHEMA CU DISPOZITIVUL PENTRU CEREMONIA MILITARĂ DE
REPATRIERE A URNEI FUNERARE A PERSONALITĂȚILOR MILITARE ȘI CIVILE CARE
POTRIVIT LEGII AU DREPTUL LA CEREMONIAL
MILITAR FUNEBRU LOC _____

NOTĂ(CTCE)

Figura reprezentând schema cu dispozitivul pentru ceremonia militară de repatriere a urnei funerare a personalităților militare și civile, se găsește în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 396bis din 01 iulie 2013, la pagina 76 (a se vedea imaginea asociată).

LEGENDĂ

- 1 - Coborârea din avion
- 2 - Depunerea pe catafalc a urnei și intonarea Imnului Național al României
- 3 - Ridicarea urnei de pe catafalc, deplasarea către carul mortuar
- 4 - Introducerea urnei defunctului în carul mortuar
- A - Militarul care transportă urna
- B - Muzica militară
- C - Șir de onoare
- D - Carul mortuar

SCHEMA CU DISPOZITIVUL PENTRU DEPUNEREA URNEI FUNERARE A
PERSONALITĂȚILOR MILITARE ȘI CIVILE CARE
POTRIVIT LEGII AU DREPTUL LA CEREMONIAL MILITAR FUNEBRU, LA LOCUL DE
PELERINAJ ȘI ÎN TIMPUL PELEGINAJULUI LOC _____

NOTĂ(CTCE)

Figura reprezentând schema cu dispozitivul pentru depunerea urnei funerare a personalităților militare și civile, se găsește în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 396bis din 01 iulie 2013, la pagina 76 (a se vedea imaginea asociată).

LEGENDĂ

- 1 - Scoaterea urnei din carul mortuar
- 2 - Depunerea pe catafalc a urnei
- 3 - Citirea mesajului de condoleanțe
- A - Militarul care transportă urna
- B - Șir de onoare la intrarea în clădire
- C1 - Garda la catafalc
- C2 - Șir de onoare la catafalc
- D - Carul mortuar

ANEXA 13

la regulament

SERVICIUL RELIGIOS LA FESTIVITATEA
DEPUNERII JURĂMÂNTULUI MILITAR

1. Preotul desemnat să participe la depunerea jurământului militar se îngrijește din timp de pregătirea logistică a solemnității - Sfânta Evanghelie, Cruce cu picior, epitrahil și felon, Aghiasmatar, cădelniță, cărbune, tămâie, sfeșnic cu lumânări, cu ajutorul comandantului unității.

2. Rânduiala serviciului religios:

Preotul: Preotul începe cădirea mare rostind: "Binecuvântat este Dumnezeu nostru întotdeauna, acum și pururi și în vecii vecilor". După cădirea locului amenajat pentru slujbă, preotul se deplasează spre partea dreaptă a frontului, unde se află drapelul de luptă, se înclină și continuă cădirea drapelului (dacă sunt mai multe drapele, se înclină la fiecare ca la primul drapel), a militarilor aflați în formație și a oficialităților de la tribună, apoi revine la locul său și continuă slujba.

Cântărețul: "Amin". După care continuă cu rugăciunile începătoare.

"Împărate ceresc, Mângâietorul, Duhul adevărului, care pretutindeni ești și toate le plinești, Vistierul bunătăților și dăătorul de viață, vino și te sălășluiește întru noi și ne curățește de toată întinăciunea și mântuiește, Bunule, sufletele noastre. Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi" - de trei ori.

"Mărire Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururi și în vecii vecilor, amin".

"Prea Sfântă Treime, miluiește-ne pe noi; Doamne, curățește păcatele noastre, Stăpâne, iartă fărădelegile noastre, Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău. Doamne, miluiește" - de trei ori. "Mărire Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum, și pururi și în vecii vecilor, Amin".

Militarii rostesc la unison cu voce tare Rugăciunea "TATĂL NOSTRU" după preotul militar.

Preotul: "Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău; vie împărăția Ta, facă-se voia Ta, precum în cer, așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău".

Preotul: "Că a Ta este împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor".

Cântărețul: "Amin".

Preotul: "Cu pace, Domnului să ne rugăm".

Cântărețul: "Doamne, miluiește".

Preotul: "Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm".

Cântărețul: "Doamne, miluiește".

Preotul: "Pentru pacea a toată lumea, pentru binecuvântarea sfințelor lui Dumnezeu biserici și pentru mântuirea tuturor, Domnului să ne rugăm".

Cântărețul: "Doamne, miluiește".

Preotul: "Pentru Preafericitul Părintele nostru - N -, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, pentru Înalt Preasfințitul, Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru - N -, pentru cinstita preoțime și cea întru Hristos diaconime și pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm".

Cântărețul: "Doamne, miluiește".

Preotul: "Pentru poporul român cel binecredincios de pretutindeni, pentru mai marii orașelor și satelor și pentru iubitoarea de Hristos oaste, Domnului să ne rugăm".

Cântărețul: "Doamne, miluiește".

Preotul: "Pentru acest așezământ militar și pentru cei cu credință ce ostensesc într-însul, Domnului să ne rugăm".

Cântărețul: "Doamne, miluiește".

Preotul: "Pentru orașul și țara aceasta, pentru toate orașele și satele și pentru cei ce locuiesc într-însele, Domnului să ne rugăm".

Cântărețul: "Doamne, miluiește".

Preotul: "Pentru bună întocmirea văzduhului, pentru îmbelșugarea roadelor pământului și pentru vremuri pașnice, Domnului să ne rugăm".

Cântărețul: "Doamne, miluiește".

Preotul: "Pentru cei ce călătoresc pe uscat, pe apă și prin aer, pentru cei bolnavi, pentru cei ce pățimesc și pentru vremuri pașnice, Domnului să ne rugăm".

Cântărețul: "Doamne, miluiește".

Preotul: "Pentru tinerii care astăzi prin jurământ se leagă a-și apăra patria și a se jertfi pentru binele ei, Domnului să ne rugăm".

Cântărețul: "Doamne, miluiește".

Preotul: "Pentru ca să fie izbăviți ei și tot poporul român cel credincios de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm".

Cântărețul: "Doamne, miluiește".

Preotul: "Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeule, cu tot harul Tău".

Cântărețul: "Doamne, miluiește".

Preotul: "Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoare și pururi Fecioara Maria, cu toți sfinții, să o pomenim".

Cântărețul: "Doamne, miluiește".

Preotul: "Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm".

Cântărețul: "Ție Doamne".

Preotul: "Că Ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururi și în vecii vecilor".

Cântărețul: "Amin".

ANEXA 14

la regulament

RUGĂCIUNEA DE SACRALIZARE A LEGĂMÂNTULUI, ROSTIT CU OCAZIA DEPUNERII JURĂMÂNTULUI MILITAR

Prin sacralizarea legământului se înțelege că jurământul militar se depune înaintea lui Dumnezeu și în fața oamenilor, precum și că militarii sunt răspunzători în fața Domnului de nerespectarea jurământului făcut.

După ce militarii rostesc "Așa să-mi ajute Dumnezeu!", preotul rostește rugăciunea de sacralizare a legământului:

Preotul: "Domnului să ne rugăm".

Cântărețul: "Doamne, miluiește".

Preotul: "Doamne Dumnezeul nostru, Împărate al cerului și al pământului, Cel ce ai rânduit pe îngerii Tăi în oștiri cerești, ca să îplinească poruncile Tale, iar popoarelor să le fie ocrotitori și povățuitori, Cel ce pe sfinții Tăi apostoli i-ai înarmat cu îndrăzneală să dobândească lumea pentru credința cea adevărată prin propovăduirea Evangheliei, iar pe sfinții mucenici să lupte până la jertfa vieții pentru neîntinarea și neștirbirea acesteia, Însuși Împărate și Doamne, și pe acești tineri ostași români care acum cu jurământ s-au legat prin Sfânt numele Tău a apăra țara dată nouă spre moștenire, întărește-i și-i umple de duhul vitejiei și bărbăției spre biruința asupra a tot vrăjmașul. Întărește-l în credința întru Tine și în Legea Ta cea Sfântă, însuflețește-i și sporește întru dânsii dragostea de țară, acum și pururea și în vecii vecilor".

Cântărețul: "Amin".

Preotul: "Înțelepciune".

Cântărețul: "Binecuvântează".

Preotul: "Hristos, Adevăratul Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile sfinților, măriților și întru tot lăudaților Apostoli, ale sfântului Mare Mucenic Gheorghe ocrotitorul Forțelor Terestre, ale Preacuratei Maicii Sale ocrotitoarea Marinei Române, ale sfântului proroc Ilie ocrotitorul Aviației Române și ale tuturor sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi, ca un Bun și de oameni iubitor".

Cântărețul: "Amin".

Preotul: "Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, auzi-ne pe noi în ceasul de acum și temeinicește jurământul acestor tineri, ajutându-le să fie vrednici de chemarea ostășească, de nădejde și încrederea țării, întru slava numelui Tău, în vecii vecilor, amin".